

అమృతము

308823

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3

నంపుటము. 3.

జెన్న పట్టణము 1916 నం. ఆగష్టునెల 28 వ తేది సోమవారము

స శ నా మ స ం వ త్స ర శ్రా వణ మా స బ ము శ ల మా నా న్యె 3౦.

No 126

నంచిక ౧౨౩

తామర తైలము

తామర, తీట గడ్డి మొదలగు వానికి పేరెత్తినది

తామర ఒకవిధ మైపురుగువలనచర్మముబాదగాని, మెడ్రుకలలోగాని, గోళ్లలోగాని, పుట్టవచ్చును.

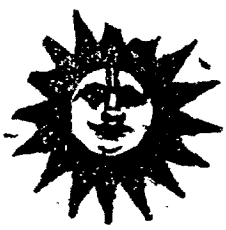
పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములుగలవు. రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

కావున తామర, తీట, ఏనుగు గడ్డి మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము. వెల 0—4—0. దీనినిరాచిన మంటయుండదు. చర్మమునలుచున్నది. పురుగువడదు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు కుంకుమ

పువ్వు కుంకుమ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువాగు సూర్యమారును గమనింపును. కరస్పాడెచ్చు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.

63) 21, హమ్మంపేడి, బాంబాయి.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేసిన వేలు

దియ్యబడిన పతకము.

యోగ్యతాపత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

వృత్తియింట నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

నకలుమందులవలన మోసముగలుగును

వంచబాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్ద సంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, శిరస్స పునొప్పులు, కీళ్ళపొట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, యములు, పుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బీతో నహా

సీసా ౧కి 8 ఆణాలు.

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము డిపో

౧౫. ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు బాంబాయి
2. తంబు శెట్టి పేడి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

“ఏవెక్కు” బ్యాంకుయొక్క మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ :
 “మేరబ్యాంకుయొక్క ప్రతినిధులున్న, వెంట్రీక్ బ్యాంకుల
 నిధులున్న ప్రయత్నములు కల ప్రతినిధులున్న కలవియుం

కల్లావలసిన విజ్ఞాన కథనము 21 లేదని ఆర్యచక్ర
మహాచనకభా భవనమున ధర్మపరము రామకృష్ణమూచార్యులు
గారి ప్రహ్లాదనాటకమును ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శనానంతరము
తమ యామోదమును తెలుపుచు శ్రీవాద నుబ్రహ్మణ్యకాశ్యపి
గారు ఆచర్యవన పూర్వకముగ తమ కలాభివర్ధన గ్రంథమును
యొక్కయూ, బాలబంధన గ్రంథమాలయొక్క యు పుస్తకము
లను సాధికారిక బహుమతి యొనగొనిరి.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా స్వదేశీయ విశేషముల వర్ణనము)

మదరాసు

సర్ హరల్డు స్టూవర్టుగారు.

ఉదయవరము, ఆగస్టు 27.—మీరు అక్టోబరు 2, 4 తేదీలలో ఉదయవరమునండి బయలుదేరి 8 వ తేదీన బొంబాయిలో ప్రీతుర నెక్కి బ్రిటిషు జేకునుకు వెళ్లెదరు.

బొంబాయి

మెయిలుస్టేషను.

ఈనెల 11 వ తేదీ సీమటపాలను తెచ్చుచున్న అరే బియానాక ఈ నెల 20 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయం కాలము 5 గంటలకు బొంబాయికి రాగలదు.

స్వర్గీయ కే. పి. గడ్డిలుగారు.

పూనా, ఆగస్టు 27.—బాంబేకు గడ్డిలుగారు వేరుదయము సేవగరమున చుర్రయిరి. వీరికి 77 వ తర్రము. వీరు 14 వ ఏట ప్రభుత్వమువారి కార్యాలయమున నెలకు రు 9 ల జీతమునూడ శిక్షణోద్యోగిగా మొదట ప్రవేశించి పిమ్మట పీడకపరీక్షించి విభాగములై ప్రభుత్వస్థానమునాదిగా పని చేసిరి. పిమ్మట ఇంగ్లాండునకు వెళ్లి బారిష్టరువీరు నిచ్చిరి. వీరు చనిపోవునకునుగూడ పీడక చేయుచుండిరి. వీరికి చాల మంది కుమారులు కలయుట నిచ్చుచుండిరి. వీరి పెద్దకుమారుడుగూడ బారిష్టరువీరు నిచ్చెను.

మంజూలు

హిందూదేశ సరిహద్దు జాతులవారి దుండగములు

లాహోరు, ఆగస్టు 26.—కడవిక సామ్రాజ్యకాసన నభిలాషిజయరావునా చారియారు గారు ఈ జాతుల విషయము ప్రశ్నింపగా, ఈజాతులుబాక, పేషావరు, చాన్సడా, థాలిజిల్లాలలో ఏమియు దుండగములు చేయుచుండునట్లు ఏగ్నాట్లు చేయబడుచున్నవని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. మేజరు హిల్ గారు ఆప్రాంతములందు దుండగములు చేయువారిని వారుగా శిక్షించిరి.

మంజూలు విశ్వవిద్యాలయము.

రెవరెండు జె. సి. ఆర్.—ఈవిండుగారు ముఖ్య విశ్వవిద్యాలయసాధ్యకు కడవికి నియమింపబడిరి.

మంజూలు పోస్టుమాస్టర్ జనరలు

మంజూలు పోస్టుమాస్టరు జనరలుగానుండి మందుగుండ్ల విషయమును చూచుటకు స్వదేశీయున కావ్యవంక బడిన జోషిక్రాంత్యు. వి. సి. ఎస్ గా రావోపు ఆటరాలు కాలమున హిందూదేశమునకు తిరిగి వచ్చెదరని అనుకొనుచున్నాడు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

హిందు దేశ పారిశ్రామిక విచారక సంఘము.

అమరావతి, ఆగస్టు 26.—15 వ హారేను ప్లంకలు గారికి విశేషముగా జన్మశతాబ్దమునకు వలన వారు హిందూదేశమునకు వచ్చి పారిశ్రామికవిచారకసంఘమువారితో కలియ జాలరని తోచుచున్నది. వారు సంఘమునందు వ్యావసాయక పండితులుగా నియమింపబడిరి. వారికి బహు లింగైవమును నియమింపబడలేదు.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారి వర్తమానము.

సింలా, ఆగస్టు 27.—మీరు అక్టోబరు నెలముగ నుండి బయలుదేరి దేరాడనునకును ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు. ఢిల్లీలో సంస్థానాధికారుల సమావేశమున కధ్యక్షుని పాత్రను వహించెదరు. పిమ్మట వాపురా, జమశురము, ఉదయపురము, అజ్మీరు, కలకత్తామీదుగా బర్మాకు వెళ్లెదరు. మరల కలకత్తాకు వచ్చి అచట 15 దినములు లేక 8 వారములుండును. పిమ్మట సామ్రాజ్యకాసన సభాసమావేశమునకు ఢిల్లీకివచ్చెదరు.

బాల్కను రంగము.

సీరికు కోడ్డుకు ఇరవైవేలను స్త్రీయను నడికి ఎడమ ప్రక్కను కత్తువులు కండకమును తీర్చుకొనిరి. కర్రల పొగిం తమనందరినకును నెర్వియావారు తలపడుచున్నాడు. వారు అస్త్రీపునరన్యూనకు పశ్చిమమునకున్న 1506-వ గుట్టవాకిలిం

చిరి. వారు నరన్యూనకు పశ్చిమమున రమ్మవారు తురుష్కుల కొత్తదీక్షిగించి ముఖ వాక్రమించిరి. టర్కీపారసీకనరిహద్దు నందుగూడ రమ్మవారి కొక టర్కీ సేనను దేవరగొట్టి 2 వటాల ములను కట్టుకొనిరి.

విమానములు.

చాల విమానములు బ్రిటిషు జేకునై బాంబులను వేసినవి.

తూర్పు ఆఫ్రికా.

తూర్పు ఆఫ్రికాలో మధ్య ఇనుకదారి సమీపమున ఆంగ్లేస కిలోనా దేరెను.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

I

సింలా, ఆగస్టు 26.—24 వ తేదీన ఈక్రిందితంత్రీ వార్త హిందూదేశరాజకీయ కార్యదర్శియండి రాజప్రతినిధి గారికి వచ్చినది:—

ఆంగ్లరంగము.

తీర్మానము దక్షిణమున నూతన బ్రిటిషు కండకములను జర్మనులకు రెండుసార్లు ముట్టడించిరి. తాము గోల్డ్ యిన కండకభాగమును జయింపలేకపోవుటయే కాక వారు అపరిమితమున నష్టము నొందిరి. బ్రిటిషువారు నుటియుక 100 గజముల జర్మనుకండకమును జయించి ఆస్థానమును బలపరిచిరి.

బ్రిటిషువారి ఫిరంగులబలమున జర్మనుల ఫిరంగులు మూడుసార్లుములంగా నిష్క్రమింపజేయబడి ఇరుకత్తులు వారికిని తీవ్రముగా విమానయుద్ధము జరిగినది. ఎంతటి తీవ్రముగా యుద్ధము జరుగుచున్నది బ్రిటిషువారు జయప్రదముగా శత్రుస్థానములను పరిశీలించెదవ్వరి. బ్రిటిషువిమానములు శత్రువుల ముఖ్యస్థానములనై బాంబులువేసెను.

కరాను రంగము.

పోమరంగమునందు తీవ్రముగా ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనులు మంజూ ఫిరంగియుద్ధము నతిపి ఎస్త్రీయును ముట్టడించి, కరానువారు 21 వ తేదీన జయించిన కొన్ని కండకములలో నుటల కాలు పెట్టుకొనిరి. పెద్దమరంగమున కరాను వారు ప్లానీ తియ్యుమాంటులకు నడుమ ముందుకువచ్చి 200 మంది ఖయదీలను పట్టుకొనిరి.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీవారు టూఫావావ్యవస్థ కత్తుకు ముఖమును పట్టుకొని శత్రువులు ఏషియా గోపితభూమిపైకి రాకుండునట్లు చేసిరి.

కన్య రంగము.

గెల్లిషియా రంగమునందు మార్పులులేవు. గ్రావీకి దక్షిణమున సీరిక్ నదిపై శత్రువులు అవస్థగ్రందము వారంభించి కాని వ్యర్థమునోర్రులైరి. జబ్బోనివాకనునకు దక్షిణమున కావ్యేతియను పర్వతములందు రమ్మయులు రెండు పర్వతశిఖరముల వాకిలిమించుకొనిరి.

బాల్కను రంగము.

బాల్కనురంగమునందు బ్రిటిషువారును పరానువారును చిలీకులంద డొయిర్క్ సరస్సుల నడుమ తమస్థానములను బలపరచుకొని కాపాడుకొనుచున్నారు. పడమటిపైపున మోగ్లివాదెనుకు పోవునకులై పుకు న్యాయములు ముందుకు సాగుచున్నాడు. బల్గేరియనులు తూర్పుపైపున స్త్రీమానది పైపునకు సాగుటయు పడమటిపైపు దిస్త్రీవా పోగ్లికమునకుపోవుటయు నాపివేయుబడినది. రమ్మయులు తురుష్కులను వెనుకకువెట్టి వాన్ నరన్యూకు పడమటగా వెంబడించుచున్నారు.

II

25-వ తేదీన ఈతంత్రీవార్తకు ఇండియా మంత్రిగారు రాజప్రతినిధి గారికి వ్రాసిరి.

బ్రిటిషు రంగము.

శత్రువులెన్ని ప్రతినిధిగోధములు చేసినను ఆంగ్లపరానునే నలు మందుకు పోవుచు నీయున్నది. 28 వ తేదీ రాత్రి శత్రువులు గిల్లిమాంటు ప్రేమకు క్వారీలకు మధ్య తీరముగ పోరిరి. వారి పదాతిసేన కొన్నిచోట్ల బ్రిటిషుకండకములను చేరుకొని చివరకు తరిమివేయబడినది. వారిలో ముఖ్యుగా మాకులైరి. 28 వ తేదీన బ్రిటిషుసేన ధీపములకు దక్షిణమున 800 గజములు ముందుకువెళ్లి 400 గజముల కండకములను చాల మంది మైదీలను పట్టుకొనిరి.

కరాను రంగము.

తూర్పుగోత అడవియొద్ద పరానువారు శత్రువులను నిగోధించి సోమకుత్తరము ముందనుపొంగిమున జర్మనుల సానములపై ఫిరంగులను కాల్చిరి. ఆ గ్రామమునందు దర్భభాగ

మును వారి కండకములను పరానువారి కళ్లమైనవి. ఒకమైలు పొడుగున వారు 200 గజముల పెడమొగల స్థలము వాకిలిమించిరి. 10 మరఫిరంగులను 200 మంది పరానువారు కళ్లపరుచుకొనిరి.

పెద్దను రంగము.

కరంగమున పూర్వీకము మంటులకు మధ్య పరాను వారాకిలిమించిన స్థానములపై శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి గాని పరానువారు వారిని తరిమి అట్టేమను చాటి పోయిరి.

ఇటలీ రంగము.

ఇటలీవారు డోలోమెట్టులో కొద్దిగా ముందుకు వెళ్లిరి.

కన్యరంగము.

కన్యవారు కోమెలుకు తూర్పున 40 మైళ్ల దూరమున శత్రువుల నోడించిరి.

బరా

పోలీసువారికి బహుమతులు

రంగూను, ఆగస్టు 26.—కవిశిషికుమారి శైర్యపాచానములతో పనిచేసినందులకు బర్మా మిలిటరీ పోలీసుకాళి అని యుద్ధ్యోగులకు జమాదారు అలీ చువాకును, నాయకు హీరాసింగు, సిపాయి ప్రతాపసింగు, సిపాయి ధర్మసింగు గౌరాంగు, గార్లకు దొరతనమువారు గౌరవ పత్రముల నొసంగిరి.

ఆంధ్రవాణి

ప్రస్తుతావసరము.

“ఆంధ్రీ పత్రిక”లో నొక ప్రక్క జాతీయ విద్యకుగూర్చి ప్రోత్సములు గానుపించును. మఱియొక ప్రక్క ఇంటర్మీడియేటులో అరకులతో బోర్నిస్ తెలుగువారి సంఖ్య తక్కువననియు, సర్కూలర్వ్యోగములలో ఆంధ్రీలు తక్కువ గానుపించు చున్నారనియు, కవులు గానుపించు జాతీయసౌవ్యమునకు జాతీయవిద్య ముఖ్యధారయని వాదము చేయుచు, జాతీయ కృషిపర్యవేక్షణ విజాతీయవిద్యలలోగాని అందలి ఫలితములలోగాని, తెలుగువారు వెనుకబడియున్నారని మందలించుట స్వరచన వ్యాపారముగాదా! ఇటులనే “ఆంధ్రీపత్రిక” జరుపువారికి, ఆంధ్రీ యుద్ధ్యోగములలో వెనుకబడియుండుటయు, అందుచుండి నిన్ను జాతులకలె వీరిని లేవ నెత్తుటయు, ఆంధ్రీద్యోగముయొక్క ముఖ్యమూలకములయను జటుల భ్రష్టుగొల్పుట. ఏమన, ఎల్లప్పుడును నీ యుద్ధ్యోగములలో నాంధ్రీలు నూటికి ముగ్గురేకరనియు, ఆయుద్ధ్యోగములలో నూటికి 6 గురు గలరనియు, నీలోపమును భర్తీచేసిన గాని ఆంధ్రీద్యోగము ముందంజ వేయబడదనియు పత్రికలో గానుపించుచుండును. కాని, ఆంధ్రీ రాష్ట్రమునకు మూలసూత్రము, దేశభాషలలో భ్రజం వ్యవహారముల జరుపు నరకాళము కలుగుటయే. అట్టిస్థితి యభివృద్ధిగాని, సౌవ్యమును ప్రాందకజాతి యొప్పుడను. ఈ విషయమునగూర్చి కేల్గూరుగాకు చెప్పిన, మరియుకరుచెప్పిన, విశ్వసింపదగినదే. ఇట్టి యభిప్రాయముల కాదియే “ప్రస్తుతావసరము” “ఆంధ్రీపత్రిక” యొక్క “పరస్పరప్రజాతి” గ్రహింపలేదని వాదించుచుండును. దేశమును సామన్యభాషవిషయమై, ఆంగ్లేయభాష యాస్థాన మాక్రమించజాలదు. హిందీ యనేక రాష్ట్రములలో ప్రజాసామన్యమునకు గ్రామ్యములకును సంస్కృత మిప్పటి కిని ఆంగ్లేయరాష్ట్రముల నందు బ్రామ్యములయందు సామన్య భాషగా ముద్రాగింపబడుచున్నది. కాని, ఆంగ్లేయభాష ప్రజాసామన్యమున కిదివరకే సామన్యభాషగాలేదు ఇక ముందు దేశభాషలలో విద్య నేర్పనెడల ముందెన్నడయినను నకునను అశలేదు. “ఆంధ్రీపత్రిక” భిన్నీయములను తమ సిద్ధాంతములకు ర్యతిరేకములేనంద “పరస్పరప్రజాతి” నకున రించి ప్రకటించిన వాగుండునని నూచింపుచున్నాము. ప్రాముఖ్యత హిందీనకు పత్రికల యభిప్రాయముల నీ చదునకు లేవు. కవి విమర్శింపుచుండును. తెలుగువారు “నవోదయము” ను గూర్చిన యుపవాదములలో రాష్ట్రీకవిభాగములగూర్చి క కావ్యించుచు, దేశభాషలలో రాజకీయవ్యవహారము జరుగ వలెనని నెలవిచ్చిరి. “అమృతబజారుపత్రిక” యొక్క దుట్టుకుద కీయభిప్రాయము నంగీకరించుచున్నది. ఆంధ్రీద్యోగమును గూర్చి ముచ్చటించునపుడు ఉన్న తాదర్భములను దేశీయుల యెదుట తెల్పవలెను. —దేశభిమాని.

పింగళ సంవత్సరాది సంచిక.

ఆంధ్ర మహాశయల యుద్ధారమైన సాహాయ్యబలిని నింతవరకును నేడు సంవత్సరాది సంచికలు ఆంధ్ర ప్రపంచమునకు సమర్పితములు. విద్యావంతులయందు దేశభిమానము భావాభిమానము ప్రయత్నించుచును బాండుచున్న వనుటకు సంవత్సరాది సంచికలయందు ప్రచురితములైన వ్యాసములు నిదర్శనములు. వెనుకటి సంచికలకునలె పింగళసామ సంవత్సరాది సంచికకును వ్యాసములను వ్రాసియును చిత్రకటములను బంపియును మాయాద్యమును సఫలముచేయుటకు దేశబాంధవులు ప్రార్థితులు.

దారుణులైన విరోహ మహాసంగ్రామము చలన కాశితముల కర వేర్పడినను పింగళసామ సంవత్సరాది సంచికను యథాప్రకారము ప్రచురించుటకు తగిన ర్యాములు చేయబడుచున్నవి. సంచికను సకాలమునందు ముద్రించి సంవత్సరాదిసముచకుపూర్వము వెల్లడిచేయవలయు నను సంకల్పము గలదు. ఆసంకల్ప మీదేరుటకు దగిన సాహాయ్యమును యుటకు విద్యావంతులు దేశభిమానులు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రికాధికారి.

విషయానుక్రమణిక.

Table with 2 columns: Topic and Page Number. Topics include ఆంధ్ర మహాశయల యుద్ధారము, విద్యావంతులయందు దేశభిమానము, విద్యావంతులయందు భావాభిమానము, విద్యావంతులయందు ప్రయత్నించుచును బాండుచున్న వనుటకు సంవత్సరాది సంచికలయందు ప్రచురితములైన వ్యాసములు నిదర్శనములు, విద్యావంతులయందు దేశభిమానము భావాభిమానము ప్రయత్నించుచును బాండుచున్న వనుటకు సంవత్సరాది సంచికలయందు ప్రచురితములైన వ్యాసములు నిదర్శనములు, విద్యావంతులయందు దేశభిమానము భావాభిమానము ప్రయత్నించుచును బాండుచున్న వనుటకు సంవత్సరాది సంచికలయందు ప్రచురితములైన వ్యాసములు నిదర్శనములు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం. ఆగస్టు 28 వ తేది సోమవారము.

దేశభాష-దేశభాష.

కృష్ణా పత్రికా సంపాదకులు మేము ఆగస్టు 7-వ తేదిని వ్రాసిన వ్యాసములోని భావమును సంపూర్ణముగా సవిగతము చేసికొనక అనవసరముగా చర్చ పెంచుచుండుటకు చింతించుచున్నాము. అది యేమి చిత్రమో గాని మరియొకరును ఆజే మచిలీకల్లునానుండియే ఈక్రింది వాక్యములు గల యుత్తరమును వ్రాసియున్నారు.

తమ పత్రికలోను కృష్ణాపత్రికలోను జరుగుచున్న ఆగ్రహము చూచుచుంటిని. (చూచుచున్నాము అని మీ యభిప్రాయము). రాష్ట్రపతిపాలన దేశభాషలలో జరుగవలయునని మీ రిదివరకు ఏ సంచిలో చెప్పినదిని జ్ఞప్తికి రాజేదు. * * * దశమయంది మీరే సంచికయందు వై విషయమును

ప్రకటించినదిని మీ పత్రికాపాఖ్యానున దెలిసిన మీకుల కృతజ్ఞుడనై యుండెదను.

ఈ యుత్తరమున చేవ్రాలు ఎవ్వరిదైనదియు కనిపెట్టజాల కున్నారము. అయినను వ్రతకలోనే ప్రత్యుత్తర మిచ్చువలసినదని తేఖకులు కోరియుండుటచేత కృష్ణాపత్రికా సంపాదకులకును వీరికిని ఒకేప్రత్యుత్తర మిచ్చవచ్చును. వీరిరువురును మరల మా ఆగస్టు 7-వ తేది వ్యాసమును ఒక్క పర్యాయము చిత్తగించి చదువుదురు గాక యని కోరుచున్నాము. చదువరులకును వీరికిని తెలియుట కొరకై ఆవ్యాసములో దేశభాషకు సంబంధించి వ్రాయబడిన వాక్యములను ముఖ్యమైన వానిని ఈక్రింద పొందుపరచుచున్నాము.

హిందీలో సమాసముగా, హిందీలో సమాసముగా నన నేల, ఆంగ్లముతో జగ్గుముతో ఫ్రెంచితో సమాసముగా, దేశభాష అభివృద్ధి కావలయునని యొక వైపున ధంకారావయితో బెప్పుచు రెండవ వైపున నేడు కొందర యత్నావా మత్యమున హిందీ దేశమంతటను సామాన్య భాషగా ప్రారంభమయి విజయబండుననుట స్వరచన వ్యాఖ్యానము.

భాషకు భాష దేశభాష; సామాన్యభాష ఆంగ్లభాష. ఇంతకంటెను మించిన యట్టి యాశ, ఊహాప్రకటనలు జేరవలె. కార్యప్రపంచమునకు కడుంగడుమారము. ఆంధ్రరాష్ట్రము కార్యప్రపంచములోని దని మన దృఢవిశ్వాసము. నేడు రాదగినదని మన తీవ్రతిరాజము. కాబట్టి ఈ కార్యాదర్శనమునకు మునిగిర దూరాదర్శనములకును— ఆంగ్లవి ఆపేతుడీ మునులే యని యంగీకరించిన—సంబంధించుట ఇతరులచేతి కంటకం బిచ్చుట యగును. ఆంధ్రరాష్ట్రమునగోరు నట్టి ఆంధ్రప్రభులును కార్యవృత్తి లేనివారు గారు. నేటివరి స్థితులలో రాష్ట్రరాష్ట్ర మెట్లరసరము యున్నదని నిరూపించబడిన వారునుగారు. సామాన్యభాష సం గ తి కి ని ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్ర కంపకు ను కంబంధము లేదు. సామాన్యభాషయగు ఆంగ్లము ఆంధ్రరాష్ట్రము పరిత్యజింపబోదు. ఆంధ్రరాష్ట్రాదర్శము గట్టిగా కోరునది స్థానిక కార్యనిర్వహణయనకు దేశభాష ప్రాముఖ్యము. నేటివిభాగములో ఆప్రాముఖ్యము మృగ్యము. నిమిషనిమిషము సామాన్యదగు రైతుతో సంబంధము గల కృషసాయకాభ్యాసము దును అతని ముఖ్యమంతురైన నేడు దేశభాషకు దూరము. రాష్ట్రమంతటికిని దేశభాషయాలకయగ వెలంగు నీయవలసిన విద్యాకాభ్యాసమును అతని ముఖ్యమంతురులు ను. దేశభాష గంధము లేనివారు. రైతుకు దినదినమున నొక గండముగా నుండు అటవీకాభ్యాసకాశలును వారి ముఖ్యమంతురును దేశభాషావిజ్ఞులు. అంతకంటెను పెక్కుగగా ప్రజకుభయకారణులగు డి. పి. డబ్ల్యు అధికారులును వారి ముఖ్యమంతురులును ఎల్లరును దేశభాషావాసన నెరుంగువారు. ఆ కాభి ఈకాభిమననేల ఎల్లకాభిలలోను ఇదియే గతి. ఏయొడకాలపు జనువుగనో ఏ యనుదిన మూలకమునో ఇందులో కొందరు దేశభాషా జానమును కొద్దిగా గడించినను సామాన్యముగా వీరు బయటివారుగా నుండుటచేత స్థానికబంధము వీరి కేమియునుండదు. వీరు దృవ్యావృత్తకామతాదర్శము కలవారు గా నుండురు. ఇవి యిన్నియు దేశ భాషా ధారక విభాగంబు లేమింటేనీ కలుగు మహా నష్టము. ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు మంచి యభిప్రాయములు వెల్లడిని నను వానివలన కలుగవలసిన యంతిమట్టుకైనను దేశభివృద్ధికాని ప్రభాభివృద్ధికాని ఈ కారణములచేత కలుగుట లేదు. వై మెరుగులూ తవరించిన లాభము లేదనుట వ్యక్తపడి యున్నది. ఉత్తమాధికారులు కాగితము మీద పాఠికబంధము వీరు ములేదనుట స్పష్టమైపోయినది. పుణ్యదినండి జ్ఞానిని వచ్చుట అవసరమని యంగీకృతమైంది. ఆ పుణ్య దేశభాష యనుట విశేషమైంది.

ఈ వాక్యములను చదివినపిదప ఇంకను మా యాదర్శములను గాని మా పద్ధతులను గాని శంకించువా రుండరని మా నమ్మకము. మా పత్రికలో ఆంధ్రసమస్యకు సంబంధించిన ఏ వ్యాసమును మహాజనులు చదివినను ఏ మిభివృద్ధికిని మాతృభాష మూలాధార మను ఘోష వారి మానస

మునకు దట్టక యుండజాలరు. తుదకు మేము మైసూరులో ఆంధ్రభాషా స్థితిని గురించి వ్రాసిన వట్టున గూడ ఆంధ్రపుత్రు లాంధ్రభాషా వ్యవహార స్వాతంత్ర్యము సంధవలసినవా రనియే వాదించి యున్నారము. సర్వస్థానిక వ్యవహారంబునకు నాంధ్రభాష యంగీకృతము కాకున్న నురయోగములేదని ఎన్ని పర్యాయములో ఎన్ని సందర్భములలోనో ఘంటాపథముగ నొక్క చెప్పి యున్నాము మేము పైని అనువదించిన వ్యాసమునను వరిపాలనలోని శాఖను శాఖను ప్రత్యేకముగా దీసికొని దేశభాషా ధాగమయ్యది కాక పోవుటచే ననర్థములు వాటిల్లుచున్నవని వ్యక్తపరచినారము. ఏ వ్యాసమును మా సమకాలికులు విమర్శకు భావనముగా నంగీకరించిరో ఆ వ్యాసముననే వారికి ప్రత్యుత్తరము స్పష్టతమముగా గన్పించుచుండినను వారింకను విమర్శకు కడంగు చుండుట యెట్టి న్యాయమో మే మెరుంగము. మాకును వారికిని దేశభాష విషయమున ఆవంతయేని యు విభేదము లేదు. దేశభాష యనగా నిచ్చట ఆ యా ప్రాంతములలో వ్యవహారంబున నుండు మాతృభాష. హైందవభూమిలోని దేశభాష లన్నియు సూచితములైనవని ఎవ్వరును వాదించరని విశ్వసించుచున్నాము. ఆంధ్రులకు హిందీభాష దేశభాష కాదు. ఆంగ్ల మేధానమును ఆక్రమించునో ఆధానమునే హిందీయు నాక్రమించును. ఆంధ్రులు రెండవభాష నభ్యసించుచో హిందీ నభ్యసించవలయునా ఆంగ్లము నభ్యసించవలయునా ఇవిగాక యితర భాషలలో నొక్కటిని—ఫ్రెంచి, జర్మను, రుష్యను, జపానీయ, బుగారీ, మహా గాష్ట్రములలో నొక్కటిని—అభ్యసించవలయునా అను విషయమున మేమిదివరకు నిరూపించిన కారణములచేత ఆంగ్ల మే యుండవలయుననియు అందు గో నది లోకవ్యవహారములలోను సర్వ హైందవ వ్యవహారములలోను తిరుగవలసినవాకి నిర్బంధముగా రెండవ భాషగా కరవబడవలయుననియు మే మభిప్రాయపడుచున్నాము. మా సమకాలికులు భిన్నాభిప్రాయాలు కావచ్చును. అభిప్రాయభేద మున్న యెడల లోకము వీది స్వీకరించిన దానిని స్వీకరించు గాక. దానికి మేము కలత పడవలసిన వనిలేదు. కాని దేశభాష యను పదముచే మాతృభాషాభిన్న మగు భాషను సూచించి సామాన్యభాష యను పదమునకు విశేషతః సర్వ హైందవ విషయములలో మాత్రము తత్ప్రత్యాయ నిర్వాహకులచే వాడబడు భాష యనుటకంటె భిన్నమగు వ్యాఖ్యానము నొసగి పదముల నిర్వచనమును అతివ్యాప్తి అల్పవ్యాప్తి దోషముల పాలుచేసి చదువరులకు భ్రమ కల్పించి ఆంధ్ర పత్రిక దేశభాషలలో పరిపాలనను గురించి స్పష్టముగా అభిప్రాయ మిచ్చలేదని కాని ఆంగ్ల వ్యామోహమున బడి ఆంగ్లమునే ప్రతి పురుషానకును ప్రతి స్త్రీకిని అంటగట్ట జూచుచున్న దని కాని వ్యవహారిక జూచుట ఋజువాదసరసి కాజాలదు. అందుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుండుటయు ససాధ్యము. ఇంగ్లీషు హిందీలలో వీది సామాన్యభాష యగునని మా సమకాలికులు ఇంకను విమర్శింప నున్నట్లు లేలువు చున్నారు. సావధానముగా చదివి సంతసింపగలము. మాతృభాషా ప్రాముఖ్య విష

యమునగాని మాతృభాషాధారక పరిపాలన విషయమునగాని మేముక చర్చయెందులకవలదు కానరావలయును. మాది నాటిమాటయే నేడును కావున నింతటితో సీసాదర్శమున మాచదువల సలవునై కొనుచున్నారము.

ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారము.

II

నేటికార్య నివేదికముతో ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారమున తెలుగుభాష కొక విభాగము వికాసము సమకూరుచుండుట కెంతయు సంతసించుచున్నాము. తాత్కాలికముగా వ్రాతప్రతులను సంపాదించ నేర్పడిన అధికారశాఖకు మన యాంధ్రులలో నుప్రసిద్ధులగు మానవల్ల రామకృష్ణ కవిగారు అధ్యక్షులుగా నేర్పడినారు. వారి యాజమాన్యమున గోదావరిజిల్లానుండు ప్రాచీన ప్రతులకై పరిశోధించ బడినది. 137 గ్రామముల కీ శాఖవారు దర్శనమిచ్చినారు. 251 పుస్తకాగారములలోని 17,105 ప్రతులను పరిశీలించి నారు. అందులో 1403 ప్రతులు ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారమునకై సంపాదించవలసినదని తీర్మానించినారు. ఇంతే కాక ఈ శాఖవారు మలయాళము తంజావూరు జిల్లాలలో ప్రత్యేకముగా ప్రయాణము చేసి 100 సంస్కృత మళయాళ గ్రంథములను సేకరించి నాట. ఆంధ్ర ప్రముఖుని యధికారమున నిత పని జరుగుచుండుట మనకు సంతోషదాయకము. ఇంతే కాదు. తంజావూరు పుస్తక భాండాగారమున తెలుగు గ్రంథములు ప్రాచీనములు అపూర్వములు నైసవి ఎన్ని యొకలను బహుకాలముగా ఎల్లవను అనుకొనుచుండుమాటయే. కాని ఈ యపూర్వ ప్రతులను ఆంధ్రుల యుపయోగముకొరకు ఇతరుల యుపయోగముకొరకును సంపాదించి ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాగారమున పెట్టుటకు పద్ధతిగా ఇదనరలో ఎవ్వరును ప్రయత్నించుచుండలేదు. ప్రస్తుత మట్టి ప్రయత్నము జరుగుచున్నదని విడుటకు మిక్కిలి సంతసించు చున్నాము. కుష్టుశ్శాఖాశ్రమిగారిని రామకృష్ణ కవిగారిని ఆంధ్ర ప్రభుచ జడమున నభినందించు చున్నాము. అయిన తంజావూరు గ్రంథాగారమువారు చూచి వ్రాసికొనుటకైనను ఆ ప్రతులను బహుటికి ఇచ్చుట లేదనినారట! కాబట్టి తంజావూరులోనే ప్రతులు వ్రాయించవలసిన దని నిర్ణయించుట! అచ్చట తెలుగు వ్రాయసకాండు లేదు. ఇచ్చటి ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాగారములోని వ్రాయసకాండు అచ్చటికి పోయి వ్రాయుట కంగీకరింపదు. ఈ కారణము చేత పని సాగలేదను సూచన కావనప్పటికీ వింతిలక తప్పదు. అయినను అచిరకాలముననే వ్రాయసకాండు సంపాదించవచ్చు నని కార్య నివేదికము వాకొనుటకొంత తృప్తికరము. ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాగారములో ద్రవ్యార్జన కొరకు వ్రాయుచుండు వ్రాయసకాండు యాగోచించుటతో తడవినందక తగిన యనుకూలములు కల్పించి భాషాభిమానము కల ఆంధ్ర యావనులసేవకు ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండాగారాధిపతు లుపయోగించ బ్రయత్నింతురేని తగిన యంతరించి వ్రాయసకాండు బహులు నేటి భాషాసేవ యొనర్తు రనుటకు మా కెక్కువసందియము దోచదు. తగిన ప్రయత్నములు జరుగును గాక యని కోరుచున్నాము. ప్రాచ్యగ్రంథ సేవకమునకు సంబంధించి ప్రత్యేక కార్యనివేదికము సిద్ధము చేయబడినదియు. ప్రభుత్వమువారుదానిని వెలుగా విమర్శింతు మని ప్రకటించి యున్నా

రు. ఆవిమర్శకై దక్షిణరాజధాని నుండు అందులో ముఖ్యముగా ఆంధ్రావని యంతయు, అత్యాశతో నెదురుచూచుచుండు ననుటకు సంది యము లేదు; అప్పుడు ఇంకను మనభాషలోని యమూల్య గ్రంథముల ప్రతులకు సంబంధించిన వివరములు ఎక్కువగా తెలియునని విశ్వసించు చున్నాము. ఒక్కవైపున సీ కీ తి గా మనకు సంతోష కారణము కన్పించుచున్నది 1913-14 మొదలు 1915-16 వరకును జరిగిన ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారపు సామాన్య కార్యసరణియందు మాత్రము తెలుగు విషయమున నెక్కువ వికాసము కానరావలయుట కొంచెము అతృప్తిచెందవలసి యున్నది. సంపాదించబడిన ప్రతులు చూచితీమా సంస్కృతమున వరుసగా 1913-14: 14-15; 15-16లలో 807, 311 608 కన్పించుచున్నవి. అరవమున 35; 199; 224 చూడబడుచున్నవి. తెలుగున 89; 13; 102 చూడ నగుచున్నవి. 1915-16 లోని సంఖ్య ఇతరసం తృరములలోని సంఖ్యకంటె హెచ్చుగా నున్నది. కాని సంస్కృతముసంఖ్యతో పోల్చి చూచి నప్పుడు ఏ మాత్రమును పోలికకు నిలువకున్నది. అరవమున్ననో మూడేండ్లలో దినదినము క్రమ క్రమాభివృద్ధి నందుచుండుట స్పష్టమగుచున్నది. ఇందుకూడ అరవము తెలుగునకంటె సంఖ్యలో ఎంతో మిన్నగానున్నది. చదివిన ప్రేక్షకుల సంఖ్యను బట్టి చూచినను తెలుగు అంత ప్రముఖముగా కానరాదు. సంస్కృతమువిషయమున నీ యంత 1,205 నుండి 1309 యయి 2349 కెక్కినది. అరవమున 764 నుండి 608 కిదిగి మరల 637 నకు ఎక్కినది. తెలుగున 1657 నుండి 776 అయి 769 అయి దిగుచునే పోయియున్నది. ఈ యంతెలను బట్టి కూడ కడచిన మూడేండ్లలో ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండాగారాధిపతులు తెలుగునకంటె అరవమున కొక కొంత ఎక్కువ యభిమానము చూపినను ఆ భాండాగారము నెక్కువ యుపయోగించుకొనిన ప్రజ తెలుగువానే యైనారని తెలుచున్నది. నీరి యుత్సాహము క్రమానుగతముగా తగ్గుచు వచ్చుచున్నదను మాట యంగీకరింపక తప్పదు. ఇందు క్వాంధ్రభాషాభిమాను లెక్కువ యుత్తిర వారు లగుదురు గాని ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండా గారాధిపతు లుత్తిర వారు లు గానరాదు. కడచిన మూడేండ్లలో సంగతి యెట్లున్నను ప్రస్తుతము ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారమున కధికారులుగా నుండువారు తెలుగునకు ప్రోత్సాహము కలుగజేయువారునే కన్పిస్తున్నారాదు. కావున వీరి యాజమాన్యమున నవికారములు ఆంధ్రవాని కీ భాండాగారమున నుచితసమర్థము చేకూరి మన యుల్లములు పల్లవించుకాలము దివస యగును గాక యని నమ్ముచున్నాము.

రెండు కొత్త సంఘములు.

నిన్ను జరిగినము ఒక్కదినమున నీ సంగతియె రెండు నవీన సంఘములు స్థాపితమయెను. కామాకా చంద్ర పర్యవారి యొక్క యుత్సాహము చేతను ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులు, అమృతరవి శేతారామయ్యగారల, పరిశ్రమచేతను కొందరు గౌరవములును వృద్ధులును తంబుకెట్టిని 314 లో సమావేశమై ఇతర సంతములవారిని హిందూనుతములోనికి సుద్ధి పూర్వకముగా చేర్చుకొను సుద్దేశమునను నొక సంఘము నేర్పరచిరి. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులు వారి యుత్సాహముచేతను రావుబహదూరు టి. విజయ

రావువారి శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు గారల పరిశ్రమచేతను సంఘాభివృద్ధిపరులు వార ప్రముఖులు కొందరు మైలాపురమున విజయ రావువాచార్యులవారి యాశీర్వమున సమావేశమై బ్రాహ్మణ వివాహాలాప్యము సంఘమును నెలకొల్పిరి. బ్రాహ్మణులలో రజస్వల వివాహములను ప్రోత్సాహ పరచుటకును వితంతు ద్వాహములకు సాయముచేయుటకును కార్యకీర్తిని సానుభూతిని తెలుపుటకు తీర్మానించిరి. రెండు సంస్కారములలో నద్దాని యెడల సానుభూతి కలవారు అద్దాని నెడలను రెంటియెడల సానుభూతి కలవారు రెంటి యెడలను పరిశ్రమ చేయుట కనుకూలము లేర్పరుప నిశ్చయించిరి. విశేషాడంబరము లేక ప్రకటన లేక ఏక సానుభూతగల నల్వారు నొకవోట ఇచ్చుగోర్చిని చేరి నిర్ణయకొనిన ఈ ప్రతిష్ఠాపనలు ఈ సంగియున వ్యాపించుచుండు భావ ప్రేక్ష్యమునకు విదర్శనములయి యున్నవి. రెండును విద్యుంబించి హిందూ సంఘమున బలవత్తరంబును ప్రకాశ తరంబును చొనర్చుటకు తోడ్పడును గాక యని నమ్ముచున్నాము.

ఇటలీ జర్నలిస్టు యుద్ధము.

ఇటలీ జర్నలిస్టు యుద్ధము ప్రకటించిరి. ఇది యేమి విశిష్టము. ఇటలీ యుద్ధములో తృతీయవారదే జర్నలిస్టు యుద్ధము ప్రకటించెట్లు కాశీవాసి చమకర లనుమానభవించుచు. అది కాదు. ఇంతకాలము ఇటలీ పోరుచుండిరి ఆస్ట్రీయాతో మాత్రమే. జర్నలి ఆస్ట్రీయాకు ఎంతో హానిచేయుచున్నది ఇటలీ యుద్ధము ప్రకటించక సహించిరి. ఇక నది జట్టి పరామర్శ సాధ్యము కావలదు నేటి ప్రకటనకు తర్జము. అదిగా ఇకముందు ఇటలీ ఆస్ట్రీయాకులను బలములనుబడి ఆస్ట్రీయా జర్నలిస్టు అడువిధేయత లేక పోరునందు బంధువలన కుదిరినది. నేటి కామకాపు ప్రకటన ఇంత కంటెకు నెక్కువ యర్థము పొందునులేదు. నిజముగా ఇటలీ జర్నలిస్టు వాడే యుద్ధము ప్రారంభ మయ్యెను.

మెక్కా మెర్సె ప్రకటన.

కెయికో, ఆగష్టు 26:—తురక్కు ముసలును నున ముక్కలేమును పాపిలేమును, కొరాకురకము క్రమము నలంబించుచున్నారనియు, దయావాక్షిగ్గుడలకు దాని భారకర్తయు సజవుచున్నారనియు, దేవుడు తనకుహానుగా కామకారిని ప్రాచీన దేశమున పాపిలేకి అమ్మకము దిన్నారనియు, మెక్కా మెర్సె ప్రకటించిరి. "మన స్వార్థసంక్లిష్ట సంభూతమైంది, అన్నిటిమైంది. ఇస్లాము మరెవరు నిజప్రబుయే పాపిలేకరుని వాస్తవ. ఇస్లామును ప్రాకృతవాదాప్రాముఖ్య వృద్ధికి, చిరమును గౌరవము లేవలదు కందమున ప్రబుత్వంక రుదయును. స్వార్థక్రతుకు డిగు అల్లామే మలకు రక్షించువాడని మన ప్రార్థనకొద్దో బని ప్రకటించుచుండు వ్రా ముండియున్నది.

బ్రిటిషువారి అప్పు

న్యాయాయుక్తు, ఆగష్టు 26:—కాపిలకి 50 లక్షల పాపిలలలో 48 గంటలలో ఎక్కువమొత్తము పోర్తైనది. చందాలకాపిల ఇదిగతను పోకటింబుడిట్లు సోదకారము కాదుగాక ఈకమే మునింబుకును.

నిమిషము 12 తేదీ శనివారమునాడు గోపాలకృష్ణ గోళ్లే ఇన్స్పెక్టురు పాతకాలయంచుట కొక పధి జరిగినది. అచటను నానుచున్నావో మోర్సు కామచంద్రరావుగారు ఉపాధిపత్యము నహించిరి. వారి గోళ్లే పర్యవేక్షకుని ఇతరులు పర్యవేక్షి. సభయందు విద్యార్థులు కొందరు గోళ్లే గురించి వివరములు చెప్పిరి.

న్యాయాయుక్తు ధర్మావస్థ:—మేము పత్రిక ముద్రించుచుండగా న్యాయాయుక్తులతో మా కార్యక్లాపము లేనది. అందులకు ప్రకటించబడి యున్నది:—

న్యాయాయుక్తులతో కన్ద తీసుకొనబడిన మా. 2000 లకు దొరతనమువారు స్వాధీనము చేసుకొనిరి.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

పండ్రెండు జర్మను విమానములు నేల గూల్చబడుట

నెర్వియను ఫిరంగిదళము బల్గేరియను బలమునకు మించియుండుట

—:—

తురుష్క సేనల దుస్థితి—వారి విజృంభణము నిలిచిపోవనుండుట

ఇట-జర్మనీ—యుద్ధము ప్రకటించబడుట.

గ్రీస్ దేశములోనికి శత్రువులకము—గ్రీకులతోవము.

[రైటు రు ఏ జెన్సీ.]

ఇంగ్లాండు

శత్రువిమానముల వాడి

నష్టము.

లండను, ఆగస్టు 28:—ఒక శత్రువిమానము లండను నగర సరిహద్దులకు వచ్చి 40 ప్రేలములదూరమున నేలను 8 పురుషులకు, 3 స్త్రీలకు, 2 పిల్లలకు హతులైరి. 8 పురుషులకు, 4 స్త్రీలకు దట్టములగు గాయములు తగిలినవి. 4 పురుషులకు, 7 స్త్రీలకు, 3 పిల్లలకు స్వల్పములగు గాయములు తగిలినవి. ఒక నైపులకు దట్టములగు గాయములు తగిలెను. 14 గురు నైపులకు స్వల్పములగు గాయములు తగిలినవి. ఒక విద్యుచ్ఛక్తి కర్మాగారమునకు, శిల్పిపల సామగ్రినకు నిష్పంటుకొని కొంతకాలము నష్టము గలిగినది. మొత్తముమీద 100 బాంబులు పడినవి.

బ్రిటిషు ఆక్సిలియరీ నౌక

మంచుబడుట.

లండను, ఆగస్టు 28:—“డ్యూక్ ఆఫ్ ఆల్బనీ” అను బ్రిటిషు ఆక్సిలియరీ నౌక 24 వ తేదీన తుర్రునముద్రాయనందు ఒక గబ్బరైనాచే మంచుబడినది. 24 మంది మౌనమౌయిరి. 88 మంది రక్షించబడిరి.

హిందూ నైపులు

శత్రుదేశములోనికి స్వాగతములు

లండను, ఆగస్టు 24:—“లండను నెట్వర్క్” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. హిందూదేశములోని కెప్టెన్ సి. ఎఫ్. బ్రౌలింగుగారి కౌగిటసాహసములు ప్రకటించుచు ఇంగ్లాండునని కోద్యోగునితోడను, 13 నైపులతోడను శత్రుదేశమునందు కాక్రెడెన్షియో విచ్చలదిగా సంచరించు ప్రదేశముగండ పోయి జయరయన ఒక సందేశమును కృత్రికముగా సర్దుర్చించి సురక్షితముగా తిరిగివచ్చిరి. బ్రౌలింగుగారికి డి.ఎస్. ఒ. బిరుద మొదలైనవి.

సర్ కృష్ణగోపంద గుప్తగారు.

కలకత్తా, ఆగస్టు 28:—గుప్తగారు బ్రౌలింగుగారి వ్యూహగమనమున మంచు బడిరిని తెలియపర్చినది ఇండియన్ మిరరు పత్రిక వ్రాసింది.

ఫ్రాన్సు

గిన్ని యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 28:—నిన్నటిరాత్రి అంగ్ల సేనాధిపతి సర్ జార్జ్ హేగ్ గారిట్లు ప్రకటించిరి:—గిన్నికి పశ్చిమమున శత్రువుల ప్రయత్నములు కృతములైనవి. సేనానుభమునం దక్షతభాగములతో ఫిరంగియుద్ధము తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. గిన్నికి పశ్చిమమున రెండు శత్రుకలాపములు తలపడినగాని మేము వానిని తట్టి మి తే నీతి మి. నిన్నటి దినమున ఈ దినమున శత్రువులు డెల్విల్లి అడవి ప్రాంతమున తీవ్రముగా అగ్నిరవ్వలు గురిపించిరి. అక్కడ మేము రెండు ఫిరంగులకు, 90 మంది కైదీలకు పట్టుకొంటిమి. మనవిమానములు శత్రువుల బాంబులపై బాంబులను కర్షించి అనేకరైలుబండ్లను నష్టపఱచెను. శత్రువిమానములు సాధారణముగా యుద్ధమునకు రాకుండెను. కాని కొన్ని విమానయుద్ధములందు అనేక శత్రువిమానములను నష్టము గలిగినది. వానిలో ననేకములు నేలగూల్చబడినవి. శత్రుఫిరంగుల బలము అనవసరమున మొకటి నేలగూల్చబడినది.

తీవ్రములు ముట్టడి.

వివరములు.

లండను, ఆగస్టు 28:—ఇంగ్లీషువారు తీవ్రములు ముట్టడించిన వివరములను సేనానుభమునం దక్షతము విశేషములు కర్షించుచున్నారు. ప్రారంభమున ఒక పోట తీవ్రముగా శత్రువులవద్దకు గురిపించిరి. అక్కడనుండి రుమ్ము మేములకులై కృత్యముకొని అంతయును గాఢాధికార మయ్యెను. “ఇమాన్యులాడు” రంగమునండి కొన్ని భాగవత్తములు ధరించిన నైపులు ఈ రుమ్మునుండి బయటపడిరి. అప్పడప్పుడు ఒక కొక్కడెవరో మడమునుండెను. వారందఱును వైర్యముతో ముందుకుపోయి ఎక్కి రుమ్ములకు కందకములతోనికిబోయిరి. అప్పడప్పుడు నివిదాంధికార మధ్యమునండి ఒక నైపు కోద్యోగి రెండు చేతులనుబాది తన నైపుల కుత్తవ్యులయ్యుచుండుట కనబడును. నైపులకు కందకముల వెంబడి పరుగులిడుచు క్రిందికి దూకుచు ఒక్కొక్కసారి యాద్యశ్యమగుచుండిరి. శత్రుపటాలములు తమ చేతులెత్తుకొని కనబడుచుండెను. ఒక శత్రు దుర్గమును వశపఱచుకొనుటలో మొత్తముమీద బ్రిటిషు సేనయుండు 98 గురు నష్టమైరి. శత్రువులలో 200 మంది బండిలైరి. కందకములలో 400 మంది చచ్చిపడియుండిరి. మొత్తముమీద శత్రువులకు నష్టముండునష్టమైయుండును.

ముఖ్యమైన దినము.

అద్వితీయ విజయములు.

లండను, ఆగస్టు 28:—రైటు విశేషమును 24 వ తేదీ నిట్లు తంతి వార్త నిచ్చుచున్నాడు. ఇది అద్వితీయ విజయముల దెచ్చిన యింకొక మహాదినము. ఎంతటి ముఖ్యమైనదియో నేను చెప్పజాలను. యుద్ధచర్యయందు ముఖ్యవిషయములని చెప్పబడినవి యిప్పుడిప్పుడే ప్రారంభమగుచున్నవి. అనేకస్థానములందు మేము మాయుద్ధతంత్రములకు వినియోగించుచున్నాము. మొదట శత్రువులవద్దకు వెళ్లుగా కర్షించి అనంతరము తదాతిదశమున శత్రుస్థానమున ప్రవేశించియుండు తంత్రము ఫలించుచున్నది. శత్రువులు గుంటలలో వాగుకొనియున్న మనశత్రువులవద్దకు వారిని దక్కుట లేదు. వారు వైర్యమును వదిలి బయటబడుచున్నార. ఇదియే అద్వితీయ విజయముల మూలమంత్రము. అడకతైరను నొక్కుచున్నాము. ఈనిమిషమో నైపుమనో పగులు కృత్యవివరములనుబట్టి నూచనము కనబడుచున్నవి. జర్మను మరఫిరంగులను గాల్చు వారందఱును రెడ్ క్యాన్ పట్టలకు చేతులకు కట్టుకొని యున్నారని తెలియుచున్నది.

అంగ్లవిజయము

తీవ్రము యుద్ధము

లండను, ఆగస్టు 28:—జనరల్ సర్ జార్జ్ హేగ్ గారు ఈ మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించిరి:—ఎనాకెట్టు మైదానము ప్రాంతమున బ్రిటిషువారు విజృంభించి కోర్సెల్లె తీవ్రముల కోర్సెల్లెగ్గారున్న 400 గజముల కందకముల నాక్రమించుకొనిరి. నిన్నరాత్రి 7½ గంటలకు ప్రవ్వనసేన తీవ్రముగా ఫిరంగియుద్ధమునకు సలిపి తీవ్రములకు దక్షిణమున మనమాతన కందకములను ముట్టడించెను. శత్రువులు నిశ్చిత బుద్ధిగో ముట్టడి సలిపిగాని ప్రతి పోరును తట్టి మేయుబడిరి. ఫూర్ స్టర్ పటాలమువారును, నిల్లుమైన పటాలములవారును పట్టుదలతో తలపడించువలననే మన కేటములు గలిగినది. శత్రువుల కళరిమితమున నష్టము గలిగినది.

ఫిరంగి యుద్ధము

లండను, ఆగస్టు 27:—నిన్నటిరాత్రి సర్ జార్జ్ హేగ్ గారిట్లు ప్రకటించిరి:—మెమెల్ అడవివద్దను, డెల్విల్లి అడవి వత్తమునను శత్రువులు తీవ్రముగా ఫిరంగియుద్ధము నలుపుచున్నారు. మాకెట్ మైదానమువద్ద యుద్ధ మింకను తీవ్రముగా నున్నది. మాకెట్ మైదాన ప్రదేశమునందును తీవ్రములకు దక్షిణమునను గత 24 గంటలలో మేము 67 మంది కైదీలను పట్టుకొంటిమి. డెల్విల్లి లావాసీగోడుకు దక్షిణమున ఒక వనమువద్ద రెండు శత్రువులను ముట్టడించునై నవి. కగటిపూట రాక్లింగ్, లాకాముటర్ లందును, డిల్లి షేక్ తుమ్మభాగమునందును శత్రువులు తీవ్రముగా అగ్ని వర్షమును గురిపించిరి. హోహన్ జోరెన్ ప్రాంతమునను తీవ్రముల కందక ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది. నిన్నటిదినము మన మహా ఫిరంగిదళము శత్రు ఫిరంగిదళముతో తలపడి గొన్ని మహాఫిరంగులను ధ్వంసముచేసెను. కొన్నిటికి మంచిదెబ్బలు తగిలినవి. మన విమానదళము శత్రువుల వెనుకటి భాగమునం దనేక ముఖ్యస్థలములపై 5 టన్నుల బాంబులను వదలెను. ఒక శత్రువిమానము నేలగూల్చబడినది. ఇంకొక విమానము ధ్వంసమైనది. రెండు బ్రిటిషువిమానములు తిరిగి రాలెను.

విమాన యుద్ధము.

పారిసు, ఆగస్టు 28:—ఈసానుకాల మిట్లు ప్రకటించెను:—వెర్మనంగమున శత్రువులకు ముట్టడియు వ్యర్థములైనవి. 12 శత్రువిమానములు నేలగూల్చబడినవి. సంగె స్పర్ అనుపరాసు వైమానికుడు శత్రువు, 11 వ విమానము తో క్రిందికి దిగెను.

మరికొన్ని కందకములను పట్టుకొనుట.

లండను, ఆగస్టు 27:—దెజెంటిక్ లాపెటిటు కుత్తరమున మరి 200 గజముల పొడుగున కందకము బ్రిటిషువారి వశమైనది. మరి 7 మరఫిరంగులు వారికి తిక్కినవి. సోము అంకరనలకు మధ్య శత్రువులు తీవ్రముగా యుద్ధమునందు ఫిరంగులను కాల్చిరి. బ్రిటిషువారు కూడ మరలఫిరంగులను కాల్చిరి.

‘వా’ యుద్ధవివరము.

లండను, ఆగస్టు 27:—సోముయుద్ధరాజావరణము ప్రతిపూలగుట నలసి పోరుజరుగలేదు. జర్మనులు 8 పాదములు వాలదెలియొద్దతలపడినారనియి. లాల్లెయొద్ద కొన్ని సునెంటుబాను సమీపమున జర్మనులు 800 గజములపొడుగున తలపడిగా వరానువారు ఫిరంగులకు కాల్చి పారదోలిరి.

కురాసు బ్రిటిషు సేనల విజృంభణము.

లండను, ఆగస్టు 25:—లాంగ్కాలు స్టోరీగోడునందు రెండు వైపులను మన పంక్తులను కొంతదూరము ముందు ఏర్పఱచితిమి. కుడివైపున బ్రిటిషు సేనా పంక్తియును వరాను పంక్తియును గలసియున్నవి. అచ్చటి వరానువారు మారిపను జండు ముందుకు సాగిరి. డెల్విల్లి అడవికి తూర్పునకు, కురమునను యుద్ధము తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. ఆ ప్రాంతమున 8 మంది నైపుకోద్యోగులకు, 179 మంది నైపులకు ఈ ఉదయము 8 గంటల లోపల పట్టుకొంటిమి. నిన్నటి దినము మేము పట్టుకొనిన కందకము లిట్టి రంగము మీదుగా 700 గజముల పొడవున నున్నది ఈ రంగమునందు మేము బాంబులతో యుద్ధము సలిపి ముందుకు సాగి 105 మంది కైదీలను పట్టితిమి. మన నష్ట మత్యల్పము. నిన్నటి రాత్రి న్యూవెల్లి కురమునను, నెంటుబాట్టు ప్రాంతమునను, హుల్లర్ దగ్గరను, ఆ బద్దకున పశ్చిమమునను మేము ముట్టడి సలిపి శత్రువులకు విపరీతముగా నష్టము గలిగించితిమి.

మూరివన్, తీవ్రములు యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 28:—మూరివన్ వరానువారు పట్టుటయు, తీవ్రములకు బ్రిటిషువారు జయము గాంచుచు ముత్తమందలివారి నూతన విజయములనుబట్టి నిదర్శనము. ముందు సేనానుభమున ముందుభాగములపై తీవ్రముగా శత్రువుల వర్షము గురిపించి, శత్రువుల కేమూతము నష్టము గలిగినదో చూడుటకు చేరువారిని బంపి, తమవారి ఇతరస్థానములపై ఫిరంగులను కాల్చి మొదటి శత్రువుల వర్షము కలన సేర్పడిన చరితులనుండు పరాతి సేనను యుద్ధము సేయి బంపుటయే మిత్రమందలివారి ముఖ్యతంత్రము. ఇట్లు సేనానుభము నందు ముందటి పంక్తియును ప్రకృతముండు పంక్తులకు త్వరగా ముట్టడింపబడగలుగును. ఈతంత్రమునల ఇదిగతకు గలుగుచున్న నష్టముకంటె తక్కువ నష్టముతో ఎక్కువ జయమును

పొందవచ్చును. గిల్లాంటు గిల్లిరంగులకు శత్రువులైన
(చామగిల్లమును బట్టిగోతునక గలిగెను జనుయొక్క బలము
నూహించవచ్చును. ఈ ప్రాంతమునందే శత్రువులు ఒక కొండ
పై కడంక మెడలక నిలిచియున్నారు. శత్రుస్థానములలో
నిస్థానములును, తీర్మానములును బలవత్తయ్యెనని. వారి
చుట్టును మనయొద్దికిదిగిర మెట్లగుచున్నవి. బ్రిటిషు
వారు గత రి వారములు తీర్మానమునందే పర్యవేక్షణలపై
ముందుగా, శత్రువులను జయముగాగా ముందుకు త్రో
యియు ఆగరిపుట్టమిదికి కలిమిరి. తీర్మానము గిల్లిరంగ
మునందు రు యుక్త జర్మను పంక్తులు
వెట్టినకోటల సేవలపబడినది చెప్పబడినది. వీరుచుట్టు
ప్రదేశములను మేము గతి గురువారమునాడు తీరగా ముట్ట
డించెదమి. ఈ స్వల్ప సేవలమునందు జర్మనులకి మొట్ట
కండకమున నెంతసేమందునో అంతసేన నుంచినది తెలియు
చున్నది. అన్నిరకముల ఫిరంగులు వందలకొలది నక్కడ
నున్నవి. ఇవియును కొన్ని కొన్ని చోట్ల సేవలములకు వెనుక
కుప్పగా వెట్టబడినవి. వారి వ్యర్థమైన శత్రువులనులను
శత్రువుల కవమితులగు నవ్వను గలిగినది. మిక్రించెదమి
నూతన యుద్ధరంగములను ఇదివరకు గలుగు నవ్వనులో
ఇప్పటి నవ్వను నూటికి 75 చొప్పున తగ్గినది.

జర్మనుల ప్రయత్నములు.

పారిసు, ఆగస్టు 26:—సోమనది వైపు జర్మను స్థాన
ముల ముట్టడి నిర్విఫలముగా జరుగుచున్నది. నిన్నటిదినము
600 మంది ఖయదీలు పట్టుకొనిరి. నెంటు మి హెలుకు ఆగ్నే
యనాన నిన్నటిరాత్రి శత్రువుల ప్రియత్నించిన ముట్టడి
వ్యర్థమైనది. ఎయిలీ ఆడవిప్రాంతమున శత్రువులు మనముందటి
కండకములలో కొంతగలిగినది వారిని నెంటునే తమికు
నిలిమి.

(నెంటుమి హెలు — వెర్ననుకు 20 మైళ్లు దక్షిణముగా
ముక్తమునదివైపును ఒక పట్టణము)
(ఎయిలీ ఆడవి—మి హెలుకు 1 1/2 మైళ్లు దక్షిణముగా
నున్నది)

సోమరంగము

పారిసు, ఆగస్టు 27:—నిన్నటిదినము ఇట్లు ప్రకటించి
బడినది:—సోమరంగమున ముఖ్యముగా మారివను వత్తరము
నను, కైకి కక్కియమును తీవ్రమున ఫిరంగి యుద్ధము జరిగినది.
ఇదిరస్థానములందు శత్రువు యుద్ధము స్వల్పముగా జరిగినది.
తయొరంటు ఫ్లోరీ ప్రాంతములందు శత్రువు యుద్ధము తీవ్ర
ముగా జరిగినది.

విశేషములు లేవు

పారిసు, ఆగస్టు 27 — పరామరంగమున విశేషములు
వు. తే కాలమునమింకను వాగు కాలేదు.

రష్యా

వర్సాపై రష్యావారు గుండ్రను వదలుట.
లండను, ఆగస్టు 27.—రష్యావారు వర్సామీదను
అచటి నొకాళియముమీదను మూడుసారులు గుండ్రను వదలి
రని బల్గేరియావారు ప్రకటించిరి.

తురుష్కుల పరాజయము.

సెట్రాగ్రాఫ్, ఆగస్టు 24:—ఎర్జింగు రంగమునందు
18 నుండి 16 తురుష్కులకులముల పోరుచున్నది. వాన్ సర
గురంగమునందనుగా డిజిటానువ పంక్తివద్ద 2 వలాలములను
మెసపాటేమియా ముందు 4 నుండి 6 వలాలములను గలవని
తెలియుచున్నది. కాకనను పరత్వములందు తురుష్కులవిజృం
భణ ముంతిండుచున్నదని యుద్ధరంగి వివరములనుచున్నా
రు. ఈ రు జానరన్నురద్ద రష్యాను విజయ ములిపాముఖ్య
ము నొందినది. తురుష్కుల రష్యానులను ఎర్జింగున, నీవాను
మార్గమునందే తీర్చిదిద్దెదమి. రష్యానులు చాలమేరవరకు
యుద్ధరంగియను నలుపుచున్నారు.

డయా ర్మే కార్ యుద్ధము.

సెట్రాగ్రాఫ్, ఆగస్టు 27:—సెట్రాగ్రాఫ్ ప్రాంతము
నదివై శత్రువులు తీర్మానము ఫిరంగియుద్ధము నులిపిరి. కాకనను
రంగమునందు డయా ర్మే కార్ వద్ద తీర్మానము యుద్ధము జరిగినది.
రష్యాను సేనయూఫ్ జీమీను కువనందుకు డయాగ్రాఫ్ వైపును
మార్గపురుషులను ముందుకు వచ్చిరి.

ఇటలీ

ట్రెంటినోలో శత్రువుల యుద్ధము.
రోము, ఆగస్టు 27:—ట్రెంటినోలో శత్రువులు ఫిరం
గులను తీరగా వాల్పిరిగాని వదాతి సేక రువదలేదు. పీయ
నోలో ప్రాంతమున ఇటలీ వారు చురుకుగా ముందుకు పోవు
చున్నారు. విసానో వం తెనలముదను గొజియూమీదను శత్రు
వులు గుండ్రను వదలిరి.

నబ్యరై నుల సంజ్ఞలు

రోము ఆగస్టు 26:—శత్రు సబ్యరై నుల తోడి సంజ్ఞల
నాపుటకు ఇటలీ వారు పోల్సోవోలోగ్గి అను స్థలమున, వలూ
రట్ వ్యర్థభరమును ఆక్రమించుకొనిరి.

జర్మనీ, ఇటలీ.

యుద్ధరంగము.

అంట్వర్పము, ఆగస్టు 27 — ఇటలీదేశము జర్మనీలో
ఆగస్టు 28 క తేదీనుండి యుద్ధము ప్రకటించియున్నది. తలమున
స్విట్జర్లందు పురుష్యమువారివ్వారా జర్మనీకి తెలియజూప
బడినది.

బెలిజియము

శత్రువిమాన శాలపై బొంబులు వేయుట.
నామూరుపై విమానముల వాడి.

లండను, ఆగస్టు 26:—తన నాకా విమానముల నిన్నటి
యుద్ధమునా నామూరువద్ద రెండు శత్రువుల విమానాలపై
బొంబులను వర్షించెను. వానికొంద మేళుపంక్తులు దట్టముగా
నున్నందున ఎంతటి నష్టముగలిగినది తెలిసికొనుట కష్టము.
తన విమాన మొకటి తిరిగిరాలేదు.

బాల్కను

సేనలో ముఖ్యమగు మార్పు.
ఏథెన్సు, ఆగస్టు 27:—జనరలు డాస్కొవిసు గారికి
సెలవియ్య బడినందున జనరలు మార్కో పోలను గారు వైరిక
కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. ఈ
సంఘాధ్యక్షులవదినుండి కర్మము మెట్లగుచు గారు తొల
గింపబడిరి.

బల్గేరియనుల పరాజయము.

సెట్రాగ్రాఫ్, ఆగస్టు 26:—సెర్బియనులు బల్గేరియనుల
ముట్టడికాపుటయొకాక వారిని ఒస్త్రోవోభాగమునందు మైము
దూరము వెనుకకునెట్టి మరయొక వందమంది ఖైదీలను పట్టు
కొనిరి. బల్గేరియనుల బలముడిగినట్లు నూచనము కనబడుచున్నది.
వారి కవమితులగు నవ్వను గలిగినది. ఒక సెర్బియను వలూ
లమువారు ముట్టడించినచోట 200 లకు వైగా శిరములు కన
పడినవి.

బ్రిటిషువారు వం తెనలను ధ్వంసము చేయుట.
లండను, ఆగస్టు 26:—28 క తేదీని సెట్రాగ్రా రంగ
మునందు బల్గేరియను తెలిక ఆటంకపడుచున్నను మేము రి వం తె
నలను ధ్వంసము చేసితిమని ఆంగ్లేయులు ప్రకటించిరి.

సెర్బియను విజయము

పారిసు, ఆగస్టు 26:—టూహివోవ్ సరన్నుకు తూర్పు
న బ్రిటిషు ఆర్మీ సేక శత్రువుల నొడించి 25వతేదీ అంత
స్తా నదిమీదిగావోయి అనేక వం తెనలను ధ్వంసముచేసెను.
కవల్లదాగియాపురములు గ్రీకుల కక్షముననే యున్నవిగాని బ
ల్గేరియనుల కక్షముకాలేదు. బెల్గ్రేవోంద, డొయిరకో సరన్ను
స్ట్రీయనది, వర్దానదీ ప్రాంతములందు స్వల్పయుద్ధము జరిగి
నది. సేనాముఖమున నులిటకు తీర్మానము ఫిరంగి యుద్ధము జరి
గినది. ఒస్త్రోవో సరన్నుకు వాయవ్యమున సెర్బియనులు బల్గే
రియనుల నొడించి అనేకవందల ఖైదీలను పట్టుకొనిరి.

(టూహివోవ్ సరన్ను— స్ట్రీయనదపై సెట్రాగ్రా వారు
40 మైళ్లు ఈశాన్యముగా నున్నది.)

(కవల్ల— సెట్రాగ్రా వారు ఈశాన్యమున 80 మైళ్లదూర
మున నున్న లేపు పట్టణము)

(దాగ్రా—ఎర్జింగు 40 మైళ్లు వాయవ్యమున నున్న
పట్టణము).

బాల్కను రంగము

ఫిరంగి యుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 26:—సెట్రాగ్రా రంగమునందు ఫిరంగి
పర బడినది. స్ట్రీయనా డొయిరకో సేనాముఖములందు ఫిరంగి
యుద్ధము తీవ్రముగా జరిగినది. డెమిర్ హిస్సాగుకు దక్షిణమున
మనవిమానములు శత్రుశిబిరములను ముట్టడించెను.

బల్గేరియనుల స్వల్ప ప్రయత్నములు.

పారిసు, ఆగస్టు 27:—సెట్రాగ్రానుండి ఈ క్రింది
తీర్మానము వచ్చింది. ఖైదీలపై పున స్వల్ప ఫిరంగి యుద్ధము జ
రిగినది. స్ట్రీయనానదికి ఎడమగట్టున బ్రిటిషువారు శత్రువుల
ములపై తీవ్రముగా ఆగ్నిని వర్షించుచున్నారు. ఖైదీలతో
ప్రాంతమున బల్గేరియను మా స్థానములను ముట్టడించి
మా సేనాముఖము వద్ద భాగములపై ఆగ్నిని వర్షించుచు ను
నించెరి. వానిసెర్బియనుల వారిపూర్వముల నన్నిటిని
వ్యర్థముచేసిరి. శత్రువులు పరాజయాల వెనుకకుపోవుచున్నారు.
సెర్బియనుల వారి వెనుకకుపోవుచు తలదడుచుచున్నారు.
తీవ్రముగా యుద్ధమింకను జరుగుచున్నది. ఒస్త్రోవో ప్రాంత
మున సెర్బియనులు రెండు 180 గజములు చేరుకొని శత్రువు
లను రానిచ్చి ఆకస్మికముగా ఆగ్నిని వర్షించి శత్రువులను
వార మునర్పించి. ఒక బల్గేరియను కండకములద్ద 900 బల్గే
రియను కవములు కనబడినవి. సెర్బియను ఫిరంగులు బల్గేరియను
లకు ప్రాంతముగాగా నున్నరని బల్గేరియను కైదీలు ఒకప్పు
కొనచున్నారు.

బల్గేరియనుల ఆశ లుడుగుట

పారిసు, ఆగస్టు 26:—సెట్రాగ్రానద్ద బల్గేరియనులు
మిక్రిమండెలి, వారిని మట్ట వయమునానను శత్రువుల కుడిగినది.

రోమేనియా చర్య

పారిసు, ఆగస్టు 26:—రోమేనియావారు సెలెజో అకు
80 లకుల పానులను వేరుపెట్టి మొదటిసేనకు క్రొత్త ఆధి
కతని, మందుగుండ్ల కర్మాగారములకు క్రొత్తించామని నియ
మించిరి.

గ్రీసు దేశస్థితి.

బల్గేరియాతో సంగ్రామము.

ఏథెన్సు, ఆగస్టు 26:—బల్గేరియనుల సంగ్రామమునకు
గూర్చి కార్మిక సంఘ పత్రికాధ్యక్షులతో బంక్రయ వెజెలస్
మంత్రి ఈసేటి జాతీయగౌరవమునకు భంగకరమని చెప్పెను.
గ్రీకు ప్రజలు ప్రాంతాధ్యక్షులతో సభిప్రాయములు ముఖ్యము
ఒకసభ జయవలయునని వారుచెప్పిరి. విచ్చియగా వచ్చు
వైనికులనుగూర్చి నిమాయకు ప్రభుత్వమునా రాజ్యాధిపతి
యన్నారని సెట్రాగ్రానుండి తంజివార్లవచ్చింది. అనేక కల
నుండి ఆఫ్ఘన్ యుద్ధోత్సరముల గొన సేర్పించుచున్నారు.

రోమేనియా స్థితి.

బుఖారెస్టు, ఆగస్టు 27:—రోమేనియా పరిస్థితులను
చట్టించుటకు గాను రాజా గారు అందఱు ప్రతినిధులను రానిం
దుటకాజ్ఞాపించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

వెండి ఎగుమతి.

ఆస్ట్రేలియా దేశమున నిష్కధింపబడుట.
మెల్బోర్న్, ఆగస్టు 26:—వెండి ప్రభుత్వమువారి
ఉత్తరవులేకుండ ఎగుమతి చేయగూడదని ఆస్ట్రేలియా దేశా
ధికులు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రేలియాలో నిర్బంధమైన సేన

మెల్బోర్న్, ఆగస్టు 27:—యన్ ట్రిపుమువారు సమా
జేశముయిరి. నిర్బంధమైన సేనకుగూర్చి అభిప్రాయములు తేల్చు
బడినవని మాత్రము హామ్యము గాచుచున్న యూరగానిరి. అంగ
కారముగల మంత్రులందఱు నామాదములు తెలిపిరి. ఈ విష
యమున రాజకీయసంఘముల నా రాజ్యాధిపతియన్నార.

తూర్పుఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము
హిందూదేశ సేన.

లండను, ఆగస్టు 26:—తూర్పు ఆఫ్రికా యుద్ధము
త్పిష్టికరముగా సాగుచున్నది. జనరలు స్కెల్లెగూరుకు, జన
రలు వాకోడితెంటురుగాను, జనరలు నార్తె గానను త్పిష్టి
కరముగా ముందుకు సాగుచున్నారు. హిందూదేశపు సెర్బి
ఫిరంగిదేశము జయప్రదముగా ఆగ్నివర్షమును గుఱివించుచు,
శత్రువులను వారి స్థానముల నుండి వారవోయి, వదాతి
దళములకు దోషమిచ్చుచున్నది. శత్రువులు ధైర్యమును నీడి
వలాయన చుచున్నారు. హిందూదేశపు సేక ఆరోగ్యముగా
నున్నది.

Viceroy's Tour.

SIMLA, August 27.
H. E. the Viceroy leaves Simla at the end of October and proceeds to Dehra Dun. He thence goes to Delhi and presides at the opening meeting of the Chiefs Conference. From Delhi his Excellency pays brief visits to Agra, Jaipur, Udaipur and Ajmer, thence proceeding via Calcutta to Burma. His Excellency returns to Calcutta where he spends a fortnight or three weeks before returning to Delhi in time for the opening of the Session of the Imperial Legislative Council.

Indian Industries Commission.
Sir Horace Plunkett Unable to Come.

ALLAHABAD, August 27.
The illness of Sir Horace Plunkett is of so serious a nature that it has to be taken as almost definitely settled that he will be unable to come out to India and join the Industries Commission. It appears that he received injuries while undergoing X-ray treatment. Sir Horace Plunkett had been appointed to the Commission as an agricultural expert. No one has yet been appointed to serve in his place.

Bombay.

Death of a Barrister.
Oldest Practitioner in Poona.

POONA, August 27.
Death occurred in Poona City early this morning after a few days illness of the well-known Barrister Mr. K. P. Gadgil. The deceased was the oldest legal practitioner in Poona, his age at the time of his death being nearly 75 years. The late Mr. Gadgil was an entirely self-made man. He began life at the age of 14 as a copying clerk in the Government office on nine rupees and later having passed his pleader was given a good deal of Government work his ability as lawyer being early recognized. Subsequently he went to England and was called to the Bar. He had a large practice almost up to the time of his death. His eldest son is a Barrister also.

Burma.

Rewards for Gallantry.

RANGOON, August 27.
A Government notification, dated the 24th August 1916, states that the undermentioned Indian officers, non-commissioned officers, and men of Burma Military Police have been awarded certificates of honour by the Local Government in recognition of their gallant behaviour on active service in connection with the operations against the Kachins on the north east frontier last year—Squadar Ali Mahomed, No. 39, Mandalay Battalion, Burma Military Police, Naik Hira Singh, No. 1513 Reserve Battalion, Burma Military Police, Sepoy Bertab Singh, No. 2701, Reserve Battalion, Burma Military Police, Sepoy Dhanman Singh Gurung, No. 4905 Mandalay Battalion, Burma Military Police.

Punjab

The Misdeeds of Frontier Tribes.
Stamping Out Raids

LAHORE, August 27.
With reference to a question tabled by Mr. Vijaya Raghavachariar regarding the misdeeds of the Magas and Waziris in the North west Frontier in the March session of the Imperial Legislative Council held in Delhi, it is understood, as a result of the Government of India's inquiries, Major Heale who has had extensive knowledge of the tribes at Banu, Peshawar, Charsadda and Thal, was brought to Dera Ismail Khan and vigorous measures were adopted by him to stamp out the recurrence of raids in the district. Major Heale has visited with swift punishment the local badmashes who were aiding trans-frontier marauders and he has also successfully pursued the Waziris often at considerable risk to his own life. Among the measures adopted by him to this end was a free supply of arms to the villagers and visiting villagers with different punishment for remissness in hunting down the criminals.

The Director of Public Instruction Madras has been requested to summon a conference early in September to discuss various points in connection with female education.

South India

Coming Departure of Sir Harold Stuart's Departure.

OOTACAMUND, August 27.
The Hon'ble Sir Harold Stuart, Member of H. E. the Governor's Council, embarks for England from Bombay on the 8th October. He will bid farewell to Ootacamund on the 3rd or 4th October.

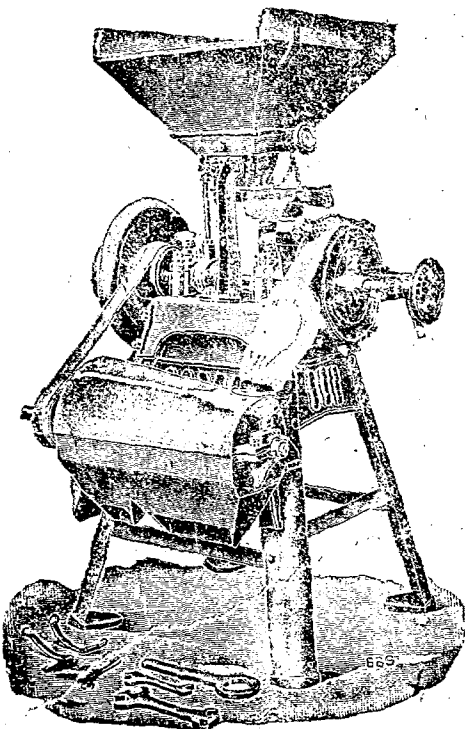
BRIEF TELEGRAMS.

The P. and O. Steamer 'Arabia' with the outward mails of the 11th instant, is expected to arrive in Bombay at 5 p. m. on Wednesday next the 30th August.

In the Karachi freight market there is but little tonnage offering and rates are firmer again. There are no berth bookings reported but three charters at 105 shillings for September loading have been put through.

The Rev. J. C. R. Ewing is re-appointed as Vice-Chancellor of the Punjab University with effect from the 11th September, the date on which his former term of office will expire.

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

ఈ మిల్లు కి గుట్టముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనగలు, కందులు, వగైరా పప్పులును నోడు మలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక పర్యాయము లోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపారముగ బహులాభించును. కొద్ది పెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయఁబట్టించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

రాబున్ మోర్గెడ్ కిరస్నాయర్ యంజనులు (8½ గుట్టములు మొదలు 60 గుట్టముల వరకు) గ్యాసు యంజనులు, సెంట్రీ ఫ్రూగలు కంపులు, డాకింగంపులు, చేతితో నుంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎండుబచ్చికర)ను గ్యాసు యంజను వగైరా లకు పయోగించు బొద్దచేయు బట్టీలును, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్తసామానులను నూడే మాసద్ద రోగకును, తప్పిళ్లు మాకు వాగిడి తెలిసికొనుడు.

ఇండియన్ కామర్సు లిండు ఇండిస్ట్రీసు కంపెనీ, ఇండిస్ట్రీ, పెషిన్ బిల్లుస్టోర్ కర్తము, 4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు

దంతచూరము

శంటిచూరము మంచిపాడుము. నువాసన గలిగిండుము. వెల స్వల్పము.

కట్టి 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి.

నొప్పిగలచోట దూదిని ముందులోతడికి వెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.

కీసా 3-కి వెల 0-8-0 మాత్రమే

పీర్లరసాయనము

జకలిశేకపోవుట, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల కట్టి 13 వెల 1-4-0

గడ్డికితైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము నాలుగుపూటలురాదినతప్పకపనిచేయును.

కట్టి 13 వెల 0-8-0 అణాలు.

వగుళ్ళకు తైలము

అజీకాస్య, అజీచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలినద కారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈతైలమును రాదిన వగుళ్ళుమాని జల జోయి మంచిచర్మము రాగలదు. వగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము.

వెల కట్టి 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెండుకలు నునుపుజేరును. కురులుపెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము లాపు భారములగుండె యమితభాగలు గును. కట్టి 1-కి వెల 1-2-0 మాత్రమే.

కలరా మూత్రము

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట అవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు కట్టి 1-కి వెల 0-8-0.

తేలుమందు

ఈమందును కుట్టినచోటరాచిన భాద మాయమగును. ప్రతీయింట నుండదగినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

భాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలకట్టి 13 వెల 1-0-0.

రోమహరి.

ఈభస్మమును సెటితో గట్టిగా కలిపి విట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల లో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు.

కట్టి 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. తో 0-12-0.

శామర తైలము

శామర, తీట, ఏనుగుగడ్డి, దురద, రసికారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

కట్టి 1-కి వెల 4 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగునవి జ్వరములకుదివ్యవృద్ధము

సీసా 13 వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపొసిన భాదతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.

సీసా 13 వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మూత్రము.

కొరుకు సవాయిమేహములకు ఈమూత్రము భాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు పడినచోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తశుద్ధికి మేహకారక భావములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి.

20 మాత్రలుగల కట్టి 1-కి వెల రు. 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

కట్టి 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0 అన్నివిధముల వ్రణములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాదిన పుండ్లు మానును. గొర్రెలకి మూత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫెరిరోడ్డు, హార్టు బొంబాయి. } 6, తంబుశెట్టివీధి, జార్జిటవును, చెన్నపురి.

THE GREAT WAR.

Twelve German Aeroplanes Brought Down.

SERBIAN ARTILLERY DOMINATING BULGARIANS.

Dispositions of Turkish Forces: Their Collapse Anticipated.

WAR DECLARED BETWEEN ITALY AND GERMANY.

VIOLATION OF GREEK TERRITORY: GREEK INDIGNATION.

[Reuter's Agency.]

British Front.

A MODEL OPERATION.

Attack at Thiepval Described.

Fewness of British Casualties.

LONDON, August 27. Correspondent at headquarters describes the British attack at Thiepval as a model operation. It was preceded by most intense bombardment over a small area hitherto seen. The ground heaved itself into the air in one great duststorm until smoke blotted out chaos. Then khaki figures streamed in thin evenly spaced waves across "No Man's Land." Occasionally a man fell, but others went on without wavering and soon reached the margin of the smoke and scrambled, jumped, and climbed into the trenches. Looming heroically in the base could be seen an officer directing men with arm outstretched and others running along the edge of trenches, dropping down and disappearing. Then parties of the enemy appeared holding up their hands. There were altogether ninety-three British casualties in the capture of a strong fortress, whereas two hundred enemy prisoners were taken and four hundred German dead were found in the trenches. Probably the German casualties were a thousand.

The Allies' Success at Maurepas and Thiepval.

Allies' New Method of Advancing.

LONDON, August 27. The French capture of Maurepas and the British success at Thiepval are typical of the new allied method of advancing piecemeal. The plan of the Allies is intensely to bombard patches of front, then send out patrols to ascertain damage and, after that, to drench other points in a storm of shell, infantry meanwhile attacking along the lanes formed by the first bombardment. Thus both frontal and lateral attacks are possible, and greater gains are in this way obtained at smaller loss of life than hitherto. The value of the success is apparent from the importance attached by the enemy to the Guillemont-Ginchy region, where alone he retains an effective footing on a ridge. These two strongholds with the Thiepval plateau remain the most formidable bastions in the enemy's line, but the pressure around them is growing constantly more severe. Stubborn, relentless fighting, by which the British in the last three weeks have forced their way over the open up slope and then pushed the enemy by inches to the further edge of the whole plateau, is the outstanding feature of the battle. Eight miles of the German lines between Thiepval and Ginchy are described by correspondents as a huge fortress flanked by bastions, the outworks of which were stormed on Thursday. It is stated that the Germans have concentrated on this little front enough men to garrison eighty miles of trench. They have also hundreds of batteries of all calibres. These, like the troops, are massed at certain places behind the lines. Their vain counter-attacks have cost the unprecedented German losses for purely defensive fighting. On the other hand it is calculated that the new Allies method of attack reduced losses by seventy five percent.

A Day of Big Events.

Important Developments.

LONDON, August 27. Reuter's correspondent in a message, dated 24th inst., wires:—This is another day of big events, just how big I cannot tell you because what promises to be one of the most important features of the war programme is now only developing. We are at several points repeating our invariably successful tactics, namely a short hurricane bombardment, then an infantry rush. Even if the foe is hiding in the depths of dugouts he is so dazed by the thunderous concussion that he has no stomach for resistance. This all spells progress. The Nut-crackers are gripping, and indications suggest the impending crack. An escaped British prisoner emphatically asserts that all the German machine-gunners he saw wore Red Cross bands on their arms.

Important Franco-British Progress.

Ground Gained at Maurepas and Thiepval.

LONDON, August 27. A British communique says we advanced our line several hundred yards each side of the Longueval-Elers road. We also joined up on the right with the French, who progressed through Maurepas. The French made important progress through Maurepas. There was much hard fighting on the eastern and northern edges of Delville Wood, as a result of which we took eight officers and 179 men prisoners before eight this morning. The length of trenches captured south of Thiepval yesterday extends across the Leipzig Redoubt salient, a distance of seven hundred yards. We subsequently still further progressed in this sector as a result of bombing attacks, taking a further 105 prisoners. Our loss was very small. Last night we made several successful raids north of Neuville, St. Vaast, near Hulluch and west of Aubers, inflicting loss.

Another British Advance.

Prussian Guards Defeated at Thiepval.

LONDON, August 27. General Sir Douglas Haig this afternoon reports:—Near Anauquet Farm the British progressed and another four hundred yards trenches were taken along the Courcellette-Thiepval road. At half-past seven last night the Prussian Guard after a very heavy artillery preparation, attacked our new trenches southward of Thiepval. The attack was pressed with determination, but was everywhere repulsed with heavy enemy loss. Our success was largely due to the steadiness and gallantry of the Wiltshires and Worcesters.

Bombardments And Attacks.

Enemy Activity at Ginchy.

LONDON, August 27. Last night's communique from Sir Douglas Haig said west of Ginchy the enemy attacked but were repulsed. There has been artillery activity in various parts of the front. The German attack west of Ginchy was made by two companies and was repulsed by maxim fire. The enemy yesterday and to-day cannonaded these trenches, and also those we captured near the Delville Wood, where we took two maxims and ninety more prisoners. Two aeroplane raids on enemy communications damaged several trains. Hostile aircraft generally avoided combat, but there were some fights in which a number of enemy machines were damaged and driven down. A British machine was felled by gunfire.

ENEMY ARTILLERY ACTIVITY.

Successful Work of British Batteries.

Aircraft Attack on Enemy Positions.

LONDON, August 27. General Sir Douglas Haig, in a communique last night, reports:—The enemy's artillery has been active against Mametz Wood and north of Delville Wood. Fighting continued at Mouquet Farm. We have captured sixty-seven prisoners in the Mouquet Farm area and south of Thiepval during the last twenty-four hours. Two hostile attempts against a sap south of the Bethune-La Bassée road were driven back by rifle fire. The enemy shelled Roclincourt, La Couture and the district east of Zillebeke in the day time, and there was also much reciprocal trench motor activity near Hohenzollern. Our counter-batteries yesterday successfully engaged the enemy gun positions, some of which were destroyed and others damaged. Our aircraft attacked many points of military importance in the enemy's rear, dropping altogether five tons of bombs. One hostile machine was felled and another driven down damaged. Two British machines are missing.

Further Trenches Taken.

LONDON, August 27. The British Communique says:—Further two hundred yards of German trench North of Bazentin Le Petit was captured. Seven more machine guns were captured than were reported in the communique of the 25th inst. Enemy artillery was active at night between the rivers Somme and Ancre enemy shelled us in the neighbourhood of Bethune. We retaliated on enemy railway stations and barracks.

Air Raids.

THE LONDON RAID.

Casualties and Damage.

LONDON, August 27. It is officially announced that an air raider reached the outskirts of London and dropped forty explosive and incendiary bombs. Three men, three women, and two children were killed; three men, four women, seriously injured; and four men, seven women, and three children slightly injured. One soldier was seriously injured and fourteen slightly. An electric power station and engineering works were damaged by fire. Altogether a hundred bombs were dropped.

Enemy Airship Sheds Bombed.

An Air Raid on Namur.

LONDON, August 27. It is officially announced that naval aeroplanes yesterday morning bombed two enemy airship sheds near Namur, but owing to lowlying clouds it was impossible to observe the damage. One of our machines failed to return.

Disastrous Day For Enemy Airmen.

Twelfth Machine Shot Down.

LONDON, August 27. PARIS.—This afternoon's communique says:—Repeated German attacks on the Verdun front failed. The day was disastrous for German aeroplanes twelve of which were shot down, the French aviator Nungesser bringing down his eleventh enemy machine.

TELEGRAMS.

Sea Warfare.

British Auxiliary Subk.

Boarding Steamer Submarine.

LONDON, August 27. It is officially announced that the armed boarding steamer "Duke of Albany" was sunk by a submarine in the North Sea on the 24th inst. Twenty four were drowned and eighty-eight saved.

French Front.

Furious Attacks on Vaux Wood.

LONDON, August 27. The Paris communique says:—There was relative calm on the Somme, weather interfering with operations. The Germans thrice attacked Vaux Wood but were forced to return to their trenches. Germans attacked on an 800 yard front in the direction of Croix St. Jean in Lorraine, but were caught by curtains of fire and completely defeated.

German Attacks Fail.

LONDON, August 27. PARIS.—A communique says:—The bombardment of German works on the Somme continued. The number of yesterday's prisoners was six hundred. A German night attack south-east of St. Mihiel was stopped by our fire. Another attack in the Ailly Wood gained a lodgment in advanced trenches, but was immediately driven out.

Violent Artillery Duels.

LONDON, August 27. PARIS.—Last night's communique reported severe artillery duels on the Somme, especially north of Maurepas and west of Clery. There has been intermittent cannonade elsewhere, which has been every violent in the Thiaumont-Fleury sector.

Nothing to Report.

LONDON, August 27. PARIS.—It is officially stated that there is nothing important to report. Bad weather continues.

Balkan Theatre.

Bulgarians Driven Back.

Lessening Vigour of Attacks.

LONDON, August 27. SALONIKA.—The Serbians have not only repulsed Bulgarian attacks, but driven back the enemy half mile in the Ostrovo sector, taking another hundred prisoners. There are signs that the impetuosity of the Bulgarian attack is weakening. Their losses have been very heavy. Over two hundred dead were found before one sector of the Serbian line.

British Destroy Bridges.

LONDON, August 27. A British official message from Salonika says we destroyed three bridges on the 23rd instant, in spite of Bulgarian opposition.

British Cavalry Outwit Enemy.

Serbian Repulse Fierce Attacks.

LONDON, August 27. PARIS.—It is officially stated that the British cavalry patrols east of Lake Tachinos outwitting the enemy ascended the River Angesta on the 25th inst., and destroyed several bridges. The Bulgarians have not attacked Kavalla and Drama, which are still garrisoned by the Greeks. There have been skirmishes in the direction of Mount Beles and Lake Doiran and the Rivers Struma and Varda. There was an artillery duel on the whole front. The Serbians repulsed fierce Bulgarian counter-attacks north-west of Lake Ostrovo taking several hundred prisoners.

Artillery Aerial Activity.

LONDON, August 27. An official Salonika despatch reports artillery activity on the Struma and Moiran fronts. Our aeroplanes bombed enemy camps south of Demirhisar.

Bulgarian Attacks Repulsed.

Effectiveness of Serbian Artillery.

LONDON, August 27. PARIS.—An official despatch from Salonika reports intermittent artillery firing on the right wing. British guns have been ceaselessly bombarding enemy positions on the left bank of Struma. The Bulgarians in our centre delivered a counter-attacks north-west of Kukuruz. They were repulsed by the Serbians on the whole line. The enemy were sanguinarily defeated and are retreating, continuously pressed by the Serbians, whom they are resisting stubbornly. Fierce fighting continues. On the left wing in the region of Ostrovo the Serbians allowed the Bulgarians to approach to one hundred and fifty yards from the trenches, and then opened a devastating fire and mowed the enemy down. Two hundred Bulgarian corpses were found in front of a single trench. Prisoners said that the Serbian artillery indisputably dominates the Bulgarians.

Bulgarian Hopes Frustrated.

LONDON, August 27. PARIS.—Any Bulgarian hopes of enveloping the Allies at Salonika have been definitely frustrated.

Caucasus Front.

TURKISH FORCES IN ASIA.

Initiative on the Verge of Collapse.

Important Russian Successes.

LONDON, August 27. PETROGRAD.—It is officially believed that from thirteen to sixteen Turkish divisions are operating in the

TELEGRAMS.

Erzingan region. About two corps are engaged in the Lake Van region, the Etilis-Mush line—and from four to six divisions in Mesopotamia. Military authorities believe that the Turkish initiative on the Caucasian front is on the verge of a collapse.

The Russian successes southward of Lake Urumia are very important strategically. The Turkish object of diverting the Russians from the Erzingan Sivas line has been signally not realised. The Russians' plans on the Caucasian front embrace immense distances, but are slowly and surely developing.

Italian Front.

Enemy Activity in Trentino.

LONDON, August 27.

ROME.—The communique says:—There was considerable enemy artillery activity in Trentino but no infantry attack.

The Italians are steadily extending themselves in the Cima Vallone region. Enemy shelled the Isonzo bridges and a few shells fell into Gorizia.

African Theatre.

THE EAST AFRICAN CAMPAIGN.

Excellent Progress.

Indian Troops Doing Well.

ALLAHABAD, August 27.

LONDON, August 26th.—Satisfaction is expressed with the East African campaign. General Smuts' progress has been excellent, as has also been that of Generals Vanderventer and Northey. The Indian Mountain artillery has been successful, frequently shelling the enemy out of his positions and opening the way for the infantry. The enemy is disheartened and is constantly retreating. The Indian troops are doing well.

Eastern Front.

Fierce Fighting at Diakibir.

LONDON, August 27.

PETROGRAD. It is officially announced that on the Stokhod near Toboly the enemy engaged in violent bombardment. There was fierce fighting at Diakibir on the Caucasian front. Columns have reached Madia on the river Darasi, tributary of the Euphrates.

Italy.

War Between Italy and Germany Declared.

LONDON, August 27.

AMSTERDAM.—It is officially announced in Berlin that the Italian Government through the Swiss Government has notified Germany that it will consider Italy to be in a state of war with Germany from August 28th.

Signalling to Submarines.

Italian Preventive Action.

LONDON, August 27.

ROME.—In order to check signaling to enemy submarines, Italian troops have occupied Porto Palermo and Mount Kalapt on the coast of Albanian Eperus, which is in the Greek sphere of influence.

Rumania.

Rumanian Situation

King Summons all Parties.

LONDON, August 27.

BUEHAREST.—It is authoritatively announced that the King has summoned representative statesmen of all parties to discuss the situation.

Significant Action by Rumanian Government.

The Rumanian Government has increased the extraordinary credit for the army by eight million sterling and appointed a new Director of Munitions and a new Commander of the First Army.

Bulgaria.

Varna Harbour Bombed.

LONDON, August 27.

The Bulgarian Official Statement admits that three Russian seaplanes bombed the town and harbour of Varna.

Greece

Greeks and Bulgar Invasion.

Growth of Volunteer Movement.

LONDON, August 27.

ATHENS.—M. Venezelos, receiving a Labour deputation on the subject of the Bulgar invasion, said it was a disaster to national honour. He advised them to hold a meeting to show the Government that the Greeks were not a dead nation. A telegram from Salonika says the growth of the Volunteer movement is affecting the Government. Several thousands are already armed and in uniform, and are preparing to fight.

Important Military Changes.

New Chief of General Staff.

LONDON, August 27.

ATHENS.—General Moschopoulos has been appointed Chief of the General Staff replacing General Dousmanis who has been given leave.

Colonel Melaxas has been relieved of his post as Assistant Chief of General Staff.

These changes are highly important.

Arabia.

Young Turks Denounced.

Grand Sheriff of Mecca's Proclamations.

LONDON, August 25.

CAIRO.—The Grand Sheriff of Mecca has issued a Proclamation to the Islamic world denouncing the Young

Turks for ruining Turkey departing from the precepts of the Koran, perpetrating cruelties and tyrannies, and selling the ancient House which God has chosen for His house. The Proclamation adds:—Our independence is complete and absolute and our aim the preservation of Islam. We trust that our brethren in all parts of the world will each do his duty so that the bonds of brotherhood in Islam may be confirmed. We depend upon God, the All Powerful, whose defence is sufficient for us.

United States.

Success of British Loan.

LONDON, August 27.

NEW YORK.—The new British loan of fifty million sterling was over-subscribed in forty-eight hours and the list will close to-day instead of on Monday.

The Rise in Cotton.

A Situation in America.

LONDON, August 27.

Commenting on the rise in Cotton The "Times" says there is little doubt that the United States crop will be small, but in some quarters the last official estimate is regarded as unduly pessimistic. Moreover the market in America is under full control.

Great Britain.

Gallant Raid Through Enemy Country.

D. S. O. for Indian Officer.

LONDON, August 27.

The "London Gazette" announces that the D. S. O. has been conferred on Capt. C. F. French, Indian Army, for conspicuous gallantry. With another officer and thirteen sowars he carried a very urgent message a dozen miles through country swarming with enemy horsemen and successfully delivered it.

Shackleton's Third Attempt.

To Relieve Marooned Comrades

LONDON, August 27.

BUENOS AYRES.—Sir Ernest Shackleton has left Punta Arenas on board the "Yelco" on his third attempt to rescue the members of his expedition marooned on Elephant Island.

AUSTRALIA.

Australia Prohibits Silver Export.

LONDON, August 27.

MELBOURNE.—The Commonwealth Government has prohibited the exportation of silver without permission.

Austria & Conscription

Decision Reached.

LONDON, August 27.

MELBOURNE.—After the meeting of the Cabinet Mr. Hughes stated that the decision had been reached regarding conscription but he declined to say more. It was noticed that the Ministers known to be in favour of conscription looked pleased.

Political parties are now considering the matter.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 27.

The following telegram, dated the 26th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The Germans made two determined counter-attacks on the new British trenches south of Thiepval, but were repulsed without being able to regain any of the lost ground and the British later gained a further 100 yards of German trench and improved their position.

The German artillery was silenced in three different areas by the counter-battery work of the British heavy guns which appeared to be very effective. There was much air activity on both sides, but despite continual fighting the British reconnaissance was completed successfully and a bombing raid carried out against some points of importance.

The artillery duel is very lively on both banks of the Somme, French sector, and the German sector. The Germans after intense artillery preparation attacked Estrees and gained a footing at some points in the trenches the French had captured on the 21st. The French before Verdun made an appreciable advance between Fleury and Thiaumont, capturing 200 prisoners.

The Italians carried strong positions on the western slopes of Tofana in the Dolomite and checked an attempted enemy advance on the Asiago plateau.

The situation in east Galicia is unchanged. The enemy took the offensive on the Sereth south of Brody, but was repulsed. The Russians captured two heights on the Carpathians south of Jablonitz pass.

The French and the British on the Balkan front maintained and consolidated all the positions won between Mount Belas to the east and Lake Doiran to the west. Further west the Serbians are progressing towards one of the few passes crossing the Mogilna China. The Bulgarian double movement towards the river Struma on the east and Lake Ostrovo on the west is now completely mastered.

The Russians have pushed back and are pursuing the Turks west of Lake Van.

II

The following telegram, dated the 25th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Steady Anglo-French advance continues in spite of all enemy efforts to check it. During the night of 23rd instant the enemy made strenuous efforts to regain lost ground between Guillemont station and the quarry and

after several bombardments launched a strong infantry attack which reached the British parapet in places but was eventually completely repulsed with heavy enemy losses.

The British on the 23rd made further advance of 30 yards south of Thiepval capturing 400 yards of trench and many prisoners.

The French checked an attempted grenade attack on Soyecourt Wood and north of the Somme attacked German positions in Maurepas region capturing part of the village which the enemy was still holding and the adjoining trenches and carrying their line over 200 yards beyond on a front of over a mile. The French captured 200 prisoners and 10 machine guns. The enemy in Verdun region violently bombarded the positions which the French had captured between Fleury and Thiaumont work and delivered several bombardment attacks but they were shattered by French fire and the French progressed beyond Astern on the outskirts of Fleury.

The Italians made slight progress in Dolomites.

The Russians repulsed an attack 40 miles north-east of Kovel.

The enemy on Balkan front is entrenching himself on the left bank of the Struma on both sides of Seres Road. The Serbians are developing their offensive along the entire mountain front and have reoccupied hill 1506 three miles northwest of lake Ostrove. The Russians pressing the Turks, west of Lake Van have occupied Mush. The Russians also in the direction of Mosul at Rayat near Turco-Persian frontier, dispersed the Turkish division and captured two regiments.

Several airships crossed the east and south east coasts of England and dropped a number of bombs.

British forces have entered Kiloss on the Central Railway in East Africa.

Latest Telegrams.

LONDON, August 28.

The British Communique says:—We gained ground northwest of Guinchy. Weather is interfering with operations. In the afternoon there was considerable artillery activity on both sides. The enemy's fire was directed mainly against our support trenches, especially northwest of Longueval. Our guns blew up some enemy bomb stores and exploded mines between Armentieres and Neuve Chapelle. Enemy blew up two small mines southwest of Auchy south of Ypres, but we sustained no casualties. Latest captures are 4 officers and 45 others.

PARIS.—The Official message from Salonika says:—Two British monitors and one cruiser on 25th inst, bombarded Kavalla forts which, with one exception, are manned by Bulgarians. There was a cannonade on Struma and Lake Doiran fronts. Five fierce Bulgarian attacks against Vitrenik, Northwest of Kukuruz, were shattered by Serbian artillery. Desperate fighting continues in the region of Lake Ostrovo, where several Bulgarian attacks have been driven back by Serbian counter-attacks.

ROME.—The Foreign Minister in transmitting Declaration of War on Germany says:—"German acts of hostility against Italy succeed each other with growing frequency. It is sufficient to mention the regular supply of Military and Naval arms and war equipment to Austria-Hungary and uninterrupted participation by soldiers and sailors in different operations directed against Italy. It was only due to lavish assistance afforded to Austria that the latter was able to concentrate very extensive effort against Italy."

The Minister refers to the return to Austria of Italian prisoners who escaped from concentration camps into Germany and to the request of the Foreign Office that the financial institutions should consider Italians as alien enemies and postpone due payments. The Minister says that the Royal Government can no longer tolerate such a state of affairs and points out that the situation is aggravated as Italy and Germany belong to opposing groups of belligerents.

NEW METHOD OF ADVANCE.

Reduction of Losses.

LONDON, August 27.

The French capture of Maurepas and the British success at Thiepval are typical of the new Allied method of advancing piecemeal. The plan of the Allies is intensely to bombard patches of front, send out patrols to ascertain the damage, and after that to breach other points in a storm of shell, the infantry meanwhile attacking along lanes formed by the first bombardments. Thus both frontal and lateral attacks are possible, and greater gains are in this way obtained at smaller loss of life than hitherto. The value of the success is apparent from the importance attached by the enemy to the Guillemont-Ginchy region, where alone he retains an effective footing on the ridge. These two strongholds with the Thiepval plateau remain the most formidable bastions in the enemy's line, but the pressure around them is growing constantly more severe. The stubborn, relentless fighting by which the British in the last three weeks have forced their way over open-up-slope and then pushed the enemy by inches to the further edge of the whole plateau, is an outstanding feature of the battle. The eight miles of German lines between Thiepval and Ginchy are described by correspondents as a huge fortress flanked by bastions, the outworks of which were stormed on Thursday. It is stated that the Germans have concentrated on this little front enough men to garrison eighty miles of trench. They have also hundreds of batteries of all calibres. These, like the troops, are massed at certain places behind the lines. Their vain counter-attacks have cost the Germans losses unprecedented for purely defensive fighting. On the other hand, it is calculated that the new Allied methods of attack reduced the losses by 75 per cent.

CALCUTTA, August 28.

Mr. Shyamsundar Chakravarty, Assistant Editor of the "Bengales" who was arrested under the Defence of India Act nearly a month ago, was released yesterday from the Alipore presidency jail and served with internment order to proceed immediately to Kalimpong near Darjeeling and report himself to the Superintendent of Police Darjeeling district.

Mr. Shyamsundar is leaving Calcutta to-night for Kalimpong.

ఈదినము రాత్రి!

ఈదినము రాత్రి!

యూనివర్సల్

గ్రాండు సర్క్యుసు.

రాత్రి 9-30 మం ప్రారంభము.

సూతన రకపు అద్భుతములు.

అదివారము నాడు సామంతము గౌరవనీయులు
శ్యామసుందరి పి. వి. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారి ఆదరణము
క్రింద ఆదరణము.

వైకా దొంగులసంఘము, మొగ్గులు నేయు
కాండ్లు, ఈటెగాండ్లు, హస్తగాండ్లు అనేకులు గలరు.

వాసరములు బ్రాంబాడ్లీ, రయ్యలబండి నడపునవిగను,
మొదటి రెండు కుంగులు, ప్రమాణిమణిగను, గార్లుగను కని
చేయును. ఇదిగాక అనేక విధములగు కనులను ఆశ్చర్యకర
ముగా చేయును. చూచువాడు అచ్చుకాదుగ తోచును.

శిల్పము: బాక్సు 4 పీట్లు రు 10-0-0

సింగ్లీ పీట్లు రు 8-0-0 మొదటి రెండు రు 2-0-0

2-వ రెండు రు 1-0-0 గేల. రు 0-8-0

పి. టి. సిలారు ప్రొఫ్రీయరు.

పి. టి. నాయుడు రిప్రజెంటేవ్.

అమృతాంజనం దీపివారి దివ్యవధములు

కస్తూరి తులం ౧ కి రూ 30-0-0

గోరొజనము తులం ౧ కి 2-0-0

రూ. అ.

జలాబిమాత్రలు. మలబద్ధము	0 8
సుందరితైలము. ముఖకాంక్షికి	0 8
జంతువాతహారి. ఎముడికలకు	0 8
దంతహాలహారి. పండ్లపోటుకు	0 8
కర్ణహాలహారి. చెవిపోట్లకు	0 6
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
కుసుమారిమాత్రలు. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0 12
కలరామాత్రలు. వాంతిభేదులకు	0 6
చుండుకుమార	0 6
జ్వరహారి. జ్వరములకు సీసా 1-కి	0 12
తేలుముకు. తేలుకాటుకు సీసా 1 కి	0 8
ఉబ్బసముచకు మందు. సీసా 1 కి	1 8
వాయువుపోట్లకు మందు	1 8
జీర్ణసాయనము మాత్రలు. అజీర్ణమునకు	1 4
సుఖభోగిమాత్రలు. డబ్బి 1-కి	1 0
సుఖభోగితైలము. డిటో, పుండ్లకు	1 0
కఫహారిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకు	1 0
వజ్రగుళికలు. ధాతుపుష్టికి	1 0
శిరోవేదనమాత్రలు. తలనొప్పిలకు	0 12
గ్రహణిమాత్రలు. డబ్బి 1 కి	0 8
రోమహారి. మెండ్రుకలు ఉడుకుకు	0 8
గజ్జికతైలము. గజ్జ, చీడలకు డబ్బి 1.కి	0 3
వగుళ్లకు తైలము. శీతవగుళ్లకు	0 6
శగకుద్రావకము. సీసా 1-కి	1 0
కఫహారి. శీతగట్టుదగ్గులకు	1 0
పేలకుమందు. సీసా 1-కి	0 4
కుష్టుకు తైలము. డబ్బి 1-కి	0 8
మోహినితైలము మెండ్రుకల పెంచుకు	1 0

అమృతాంజనం దీపి, 108, ప్రెసిడెన్సీ, బొంబాయి
7, లింబుకెట్టిపే, మదరాసు.

కావలెను

ఈక్రింద వివరింపబడిన పట్టణములందు ఆం
ధ్రపత్రికా పక్షమున ప్రతినిధిగ పనిచేయుటకు
నిమగ్నలగువారు కావలెను.

చేయవలసిన పనులను గురించియు కట్టవలసిన
ధరావతు మొత్తమును గురించియు వ్రాసి తెలిసి
కొనవచ్చును.

ఇష్టమున్నవారు ఈ నెలొకరు లోపుగ దర
ఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

1. బెరహంపురము	6. సిక్కిరావాడు
2. విజయగఢము	7. గుడివాడ
3. విజయనగరము	8. తెనాలి
4. కాకినాడ	9. నెల్లూరు
5. రాజమండ్రి	10. బెల్లూరు

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక.

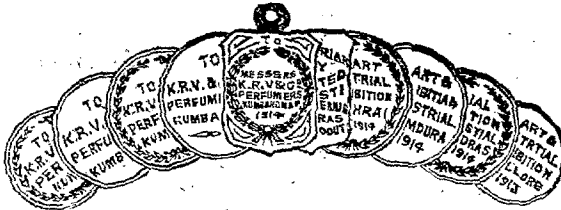
తపాలవెట్టి 212, మదరాసు

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారులందు నడుపుటకును, వాటిని రిపేరేషన్
గలదు తోడియందు నిర్వహించును మోటారులందు ఎట్లు నడు
చునో యేర్పాటుగను యేర్పాటుచేయునో అది ఇది
కోరికనున్నది స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాచంకము
కై అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో యూరోపియన్
దీక్షలు నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
గలదు మోటారురీక్షకుండు లైసెన్స్ లు పొంది వంకరులను
జుండుటకు ఓరు 60 మాసములు కట్టవలయును.

టింగ్లీగారు నెల్లూరు నెల 15 వేది నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు ఈ నెల 31 వ వేది గాని
జుండుట నుండగగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు కావలసినవిషయము
ఈ క్రింద నడచుచుండుటకు ప్రాసెస్ గడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

అతిపుష్కలమునకు తగిన శిరోధాన నివారణి యేది?
మన చందనాది తయిలము

ఈతైలమును వారమునకు రెండు రోజులు ప్రాతః
కాలములో రానుకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తసేద దిగును,
కన్నులుంటును, కపాలపుష్పం, జంటిలకలకొప్పి, తలతిరుగుట
మొలకులు రాలిండు, శివనమవుతున్నది. తీక్షణమైన మర్ది
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మానవ మనస్సునకు కల్పబాధియు మనః
మస్సును, బిబ్బరితులను, ముగంధ స్నానపాదీ, కేరాంకు
నందనకవుడయి, అరగన, కేసరవపుడయి, పువగు, జవ్వాది,
అంబరు, మొదలైన వస్తువులు రోగమును, క్యాటలాగు కాకు
నివారణ వాగ్దానము. కే. ఆర్. వి. అందు కో.
455 మనఃవ్యవహారము, కుంభకోణము,
K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBakonam.

శారదాంబ

శ్రీధర్మబోధిని యనునాటకం

శ్రీనివాస రాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘము రాచార సంస్కరణమునకు

మార్గమందు జాపబడినది. అందరును

జదివి తీరవలయును.

నెల 0-4-0 మాత్రమే.

ప్రత్యేక ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, లింబుకెట్టిపే, మదరాసు.

Magie Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Discriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

WANTED.

Agents to distribute papers and collect
subscriptions in the following towns. Apply
for terms of business.

1. Berhampore	6. Secunderabad
2. Vizagapatam	7. Gudiwada
3. Vizianagaram	8. Tenali
4. Cocanada	9. Nellore
5. Rajahmundry	10. Bellary

Apply to:—

The Manager
"ANDHRAPATRIKA"
Madras.

బొబ్బిలి ముట్టడి

10 అంకిముల నాటకము.

వేదము శంకటరాయ శాస్త్రిగారి విరచితము

మూలము: అ. 12. కపాల భస్మ ప్రత్యేకము.

కాళికోతైలము రూ 1-0-0.

శ్రీకృష్ణ శ్రీ ముద్రాలయము.

247, లింబుకెట్టిపే, బాల్మికి మహాగృహము.

మీకు కావలెనా?

R.L.N. టా:క్ మాత్రము దబ్బు 4-కి రు. 1.

చదాను నకలు రు. 1-కి రు. 1.

"విద్యానిధి," 87, రామస్వామి పే, మదరాసు.

కలియుగ కల్పవృక్షము.

కృతయుగమునకు కల్పవృక్షము మన ముఖ్యబోధిక
లను తెలియజేయుటకు ఈ కలియుగమునకు మానవజాతి
యొక్క ఈతిభాదలనర్థి అమురారోవైశ్వర్యము
లనిచ్చుచున్న నైద్యవిద్యకు ప్రస్తావన కోరినవారికి

ఉచితముగా పంపబడును

రాజవిద్య శారామణి కేశవశి, అమురారోవైద్య
బొంబాయి, 20 చి. బాబుబాబుకోడె, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్గినవారియందు పాండుని స్వాభావి
మైన కొన్ని దిగులను అనుసరించుటకునే కల్పమున్నది.
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
కోరికనున్నవారి దృఢగ్రాహము అయ్యున్నదిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇతరులకు నీయబడును. పొట్టు చార్జి
మును మేము భరించుకొనెదము. తెలుగునీ వాగ్దానము.

219 వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరంకనిగవా బొంబాయి. 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది

రూ 0-4-0

[ప్రత్యేక ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7 లింబుకెట్టి పే, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుక్కాకట్టనీయకుండ చేయు రంగులను తక్కువధరలకుకొని మోసపోకుడు.
అట్లు తుప్పపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీని వంటెనలకు కప్పులకును నుపయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కలెక్షన్లు
వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0.

సోలు వజంట్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలియన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 558 రు,

మదరాసు.

(వై కామోజెవ్ గోరునక్కడు ఈక్రైక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అతిశయోక్తి రక్తమాత్రమే జనించువాడ్యమలకు కీటమనంటి చుండు. తుక్కులను, చచ్చులను, గండమాతలను
తుండ్రను, ప్రాతఃగృహము అన్నివిధములను గలను చర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

కనామధిపాత్రులైన గల మిచ్చుట నిశ్చయము, సహజమైన మధ్యకర్మము అన్నివిధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, చుట్టూరములను గాల్గొనబంధమును పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులకుర కుండుటకు 4 రోజుల బుడ్డలలో అమృతమును.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్, 144. వననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

469

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు
చెప్పకదు. నిరాకరించినచో తోడ్పాటుముగా పొందవచ్చును. దుర్భాగ్యులనుకల్ల బాల్కములతోనే ధాతువస్త్రము
కలిగినవారికి వృద్ధులతోకూడ బలహీనమై, మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించును. ఈసాలామిసిరి
మురబ్బ నుంచినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగిపోవే. బలవీర్యవంతులను అయి కృతార్థులనుచు చిర
కాలము నుభవగ జేయించును.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతువుప్రకటన, కృత్తవృత్తిరము మానున, ధాతువు
మాత్రముతో కలిసిపోవుట మానున, నీరుచుడు మానున, బహుమాత్రశ్వాధి మానున, విశేషబలము
కలుగున, రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ చుట్టినవర్తనచును. సాలామిసిరి
అననది ఒకకావించును. ఇది కాలూర్, కాండవార్ జేతములతో నైరుతున్నది. అక్కడి జేతము
ఈవెండును విశేషముగా తినుటవలన మనదేశపు 4 గురు మనస్సుల బలము ఆకలిమన ఒకమనసికి గలదు. నై మురబ్బను
నీలించి చుండి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి రయారబేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాను 16 రోజులు ఉపయో
గించిన దానివల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 28 డబ్బాను ఉపయోగించినచో జ్వారంతరము వరకు గుణ మిచ్చును.

అనుపాన కఠిన్ పార్శ్వలతో కంకటమును.

15 తులారు, డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, న 5, అవన్యూరోడు, బెంగుళూరు సిటీ

వజ్రగుళికలు:— ధాతువుప్రకటి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు సరఫటుత్వమును
కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాయా
మమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనగలుగును. వ్యభిచారము, ముఖిరోగములు, దుర్భాగ్యు
ములు, విశ్రాంతిలేకుండుట మొదలగువాటికి మంచిమందు. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-8 రు. 1.

కలరామాత్రలు:— కలరా ప్లేగువలనే ఒక విధమైన అంటు వాడ్యము ఇది గాలియందునీటి
యందు పరమాణువు వైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు, శరీరములో
జేరి రక్తమును జేరుపును. ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విష పురుగుల జంప
ప్రారంభించి, వాంతిశేదల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టి కలుగ జేయును
వెల 0-6-0 అమృతాంజనము డిపొ, 6, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

స్టెర్నస్ వైన్ ఆఫ్ కాడ్జివరు ఎక్స్ ప్రెస్

లోహముతో గూడినది.
పాలిపోయినట్టియు, బలహీను
లగునట్టియు జనులకు యధా
బల మొనంగగలదు. ఆరోగ్య
మును, ఉత్సాహమును గలి
గించును. మందుయెండలలో
నయితము తృప్తికరముగ
బనిచేయుగలదు.

నిస్సత్తుక, పొండు,
కుమ్మ ధీనులకు బాగానర్ప
గల చక్కని యావధము.

అన్ని చండలసాపులలోను
బజారులలోను స్టోర్స్ లోను
విక్రయించబడును.

తేలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివఱకును చూయు
ద్ర సిద్ధముగానున్నవి. ఇవి క్రీస్టి జెందిన పితామహులైన
మార్కస్, మత్తయీ, లూకా, జోహాన్ బాప్తిస్ట, కూడి న
సింహంతులు వి. యె; యో. టి. గారి చేతను, పానుగంటి
అశ్వీకరసింహారావు గారి చేతను రచించబడినవి. మతీయు
మొదటి మూడు తరగతులకాచక పుస్తకములను డైరెక్టరు
గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేదీన పోస్టునెంట్లు
జార్జి గెజట్టులో పాతకాలమును దువయోగింపవచ్చునని ఆన
మతి ఇచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి
సుందరమైన సాదాబట్టుమును రంగుబట్టుమును నున్నవి.

ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0
రెండవతరగతి రూ 0-2-6
మూడవతరగతి రూ 0-3-0
నాలుగవతరగతి రూ 0-4-0

N.B:—ఎక్కువగాకొను బుక్ సెల్లర్స్ కుకూపనీయవచ్చును.
235 ఆర్. వేంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనందా ముద్రాలయధికారులు, మద్రాసు

వైద్యమేధిక ప్రయోగము.

ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణవచన సమన్వితము.

ఈగ్రంథము అన్నిప్రేమం బ్రహ్మకథానుశేర తిర
కాలవక్రముచేసి నమకూర్చబడినది. దీనియందు చుక్కెము
న్ని కథాముఖ్యవచనము ఉంటుంపులు వేవలేదు. 1 దినము
మొదలు 12 దినముల వఱకు చేయవలసిన కలవిధులు చక్క
గ తెలుసుకొనటకు పీలుగావ్యాసీయున్నాము. దాదాపు 150
పుటలైనాధర్మశాస్త్రవిషయములు వ్రాసినాము. దీనిధర్మ
కనవిడికరణము, పుత్రికల ధర్మకనవిడికరణము, కలాశవిధి
మున్నగు కలవిషయములు పూనుగుచ్చిట్లు వ్యాసీయున్నా
ము. వైద్యమేధికి సంబంధించిన ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణవచన
ము అన్నియు ఒక్కటియైనను దిగవిడువక అన్నియు ఇందు
చేర్చియున్నాము. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగఱకు ముద్రింపబడలేదు.
ఉత్సాహధనము, యశస్యకృష్ణము, యతిసంస్కారము, ఆచార
శాస్త్రసవిధి, పిండపితృయజ్ఞకీర్తియగము. మున్నగువిషయ
ఇందుగలవు. చరిత్రగ్రంథములకు ప్రాత్యహముచేయవలయును.

అట్లులెందు వెల 2-4-0 కట్టులెందు లేక కిత్రాక లెందు
2-8-0 పాస్తుచార్జీకై రాలు పుత్తెకము 0-4-0 అగును.

407) మా నేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవసంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిహరశర్మత్రయరావు, ఎం. ఏ.

శైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందావద్దలి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచులి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. టి. గా వంశధరుము

అయిదు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
145, కాండ్ల, మదరాసు అని వ్రాయును.

(27)